Міністерство освіти і науки України
Державна установа "Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти"

НМЦ

ВИПУСК №11(11) ЧЕРВЕНЬ 2020
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ОсвітніТраєкторіЯ

АНОНС

Умови прийому у 2020 році: регулювати не можна дерегулювати стор. 3

Для чого проводити студентські олімпіади стор. 4

Організація ефективної взаємодії під час дистанційного навчання стор. 6

Використання YouTube-каналу в освітньому процесі стор. 7

Бібліотечно-інформаційний центр коледжу – комунікативний майданчик для творчості студентів стор. 9

Інноваційна діяльність в контексті екофестивалю «ЧИСТЕ МІСТО ФЕСТ 2019» стор. 10

СЛОВО РЕДАКТОРА

Широкий спектр питань, які було обговорено на конференції **«Фахова передвища і професійна освіта: теорія, методика, практика»**, дозволили її учасникам прояснити найбільш глобальні аспекти освітянської діяльності фахової передвищої і професійної освіти. Практична підготовка, дуальна освіта, стажування і підвищення кваліфікації викладачів, інформаційне забезпечення, збереження майнових і матеріально-технічних ресурсів, розробка стандартів, зміст освіти і методична складова – далеко не повний перелік питань, які було розглянуто.

Закон «Про фахову передвищу освіту» підтвердив важливість цього рівня підготовки, що охоплює понад 700 коледжів і 110 професійно-технічних закладів освіти, де отримують освіту майже 350 тис. студентів. Традиційно найбільше готують фахівців для медичної, інформаційно-комунікаційної, аграрної галузей, а також будівництва та транспорту.

Прикладний характер підготовки вигідно виокремлює цей освітянський рівень, який дозволяє випускникам швидко адаптуватися до першого робочого місця. Сьогодні в умовах підвищення рівня вимог з боку роботодавця, коли переважно не диплом визначає посаду, а професійна підготовленість, здатність креативно та оперативно реагувати на виклики виробництва, не цуратися роботи різної складності, фахова передвища освіта тримає гідний рівень на ринку праці.

Виклики сьогодення до фахової передвищої освіти – передача на місцевий бюджет. Спроба передати всі коледжі на місцевий бюджет викликає супротив як з боку закладів освіти, так і місцевого самоврядування. Головна причина – регіональне замовлення зорієнтоване виняткова на потреби регіону, хоча перші два курси навчання (загальноосвітній цикл) у коледжі оплачує держава. Через багатопрофільність та певне фахове спрямування це призведе до скорочення кількості студентів і навіть ліквідації освітнього закладу.

Оптимізація закладів освіти. Навіть без передачі на місцевий бюджет внаслідок демографічної ситуації, втрати актуальності підготовки певних спеціальностей, однопрофільності вже сьогодні можна сказати, що заклади освіти, які мають менше 100 студентів, будуть або приєднані, або ліквідовані. А таких нараховується близько 70.

Збереження майнового комплексу закладів освіти (приміщення, лабораторне, аудиторне оснащення, земельні ресурси, їдальні, гуртожитки). З одного боку, МОН забезпечує на законодавчому рівні збереження майна, з іншого – внаслідок зменшення контингенту вивільняються площі, які можна здавати в оренду, перепрофілювати в житловий фонд тощо.

Дуже актуальним, особливо для аграрних закладів освіти, залишається питання щодо закріплення за ними земельних ресурсів. Сьогодні за закладами освіти закріплено майже 110 тис. га сільськогосподарських угідь, з них 56 тис. га ріллі. Є заклади освіти з великою кількістю землі (3 тис.га), а є і невеликі площі (30 га).

ІНТЕРВ'Ю З ОСВІТЯНАМИ

Володимир АЛЬОХІН,
в.о. директора
ВП НУБіП України
«Немішаївський агротехнічний коледж»

Як Ви плануєте завершити навчальний рік?

Із запровадженням карантинних заходів освітній процес у коледжі був організований відповідно до рекомендацій МОН України та НУБІП України. Для дистанційної роботи розроблено і введено в дію низку внутрішніх документів.

З перших днів карантину викладачі проводили навчальні заняття дистанційно, хоч спочатку було нелегко. Але всі труднощі викладацьким та студентським колективами подолано. Викладацький склад зумів швидко адаптуватися до організації освітнього процесу в умовах карантину і практично всі наші здобувачі освіти активно навчалися на платформах дистанційного навчання. Постійний зв'язок зі студентами, онлайн-заняття, онлайн-консультації, відеоконференції, об'єктивне оцінювання – це допомогло своєчасно завершити навчання та розпочати екзаменаційну сесію. Екзаменаційні сесії, випускні іспити та консультації відбуваються відповідно до затверджених розкладів згідно з графіком освітнього процесу.

Завершити навчальний рік плануємо відповідно до рекомендацій МОН України в терміни, які передбачені навчальними планами.

Чи змінилась організація профорієнтаційної роботи і що нового Ви плануєте запровадити в цьому напрямі?

Одне із пріоритетних завдань колективу – організація та проведення профорієнтаційної роботи серед молоді та дорослого населення.

У коледжі впроваджено низку заходів щодо забезпечення ефективної профорієнтаційної роботи. Освітяни закладу швидко зорієнтувалися в умовах карантину, використовуючи для профорієнтації як перевірені часом методи, так і застосовуючи нові. Як і раніше, спілкуються з абітурієнтами та їх батьками через засоби масової інформації; у соцмережах (Facebook, Instagram, месенджери, створено групу у Viber «Вступ-2020», Skype тощо). Деякі форми роботи довелося переглянути. На зміну виїзним бригадам, участі у ярмарках професій ми проводимо для абітурієнтів онлайн-Дні відкритих дверей, використовуючи платформи ZOOM та Webex Meet, практикуємо онлайн-підготовчі курси до вступних випробувань. Вичерпна інформація про спеціальності, за якими забезпечується підготовка в коледжі, відтворена в рекламних відеороликах, які можна переглянути за посиланнями: https://www.facebook.com/kvg.ua/videos/1883760441646722/.

І хоч як би не було складно проводи профорієнтаційну роботу без живого спілкування, не бачити очей, не відчувати настрій, але опитування свідчить, що до нашого коледжу бажає вступити більше абітурієнтів, порівняно з минулим роком. Це завдяки тому, що в коледжі створено всі необхідні умови для навчання студентів: якісні освітні послуги, що забезпечують кваліфіковані викладачі, підтвердженням чого є зайняті призові місця у щорічному конкурсі «Педагогічний ОСКАР» (викладачі Овчарук Н.П., Овчарук В.М. – І місце; Литвинчук О.В – ІІІ місце); належні та безпечні умови для проживання та відпочинку; здешевлене харчування та інше. Адже безпека і здоров'я наших студентів – це найголовніше.

З метою заохочення абітурієнтів ми запровадили Сертифікат лояльності, який надає низку пільг студентам під час навчання, зокрема 10 % знижку вартості проживання в гуртожитку і харчування в їдальні.

Які нові форми роботи Ви запровадили в період карантину і чи будете використовувати їх надалі?

Для дистанційної комунікації викладачі коледжу використовують різноманітні інтернет-платформи та електронні ресурси для проведення занять, щоденно організовано навчальне спілкування зі студентами, відповідно до розкладу та змін, через блоги або сайти. Зокрема MS Teams, ZOOM, MOODLE, Elearn, CLASSROOM, Google Meet, Team Link, Skype, форуми, чати та інші. Ці платформи дозволяють найкраще реалізовувати спілкування у формі «студент–викладач», контролювати знання та загалом управляти освітнім процесом.

Для студентів, які мають неналежний інтернет-зв'язок, застосовуємо електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та інші).

Надалі ми плануємо поєднувати дистанційну та очну форми навчання. Але не завжди можна забезпечити належну якість освіти з використанням технологій дистанційного навчання. Це стосується практичної підготовки, яка, на мою думку, є пріоритетною в закладах фахової передвищої освіти.

Викладацький колектив не зупиняється на досягнутому, постійно працює над вдосконаленням навчально-методичного забезпечення дистанційного навчання. Сьогодні педагоги поставили перед собою завдання: розробити відеофільми до навчальних практик, практичних та лабораторних занять.

Чому, на Ваш погляд, певна частина студентів не змогла брати участь у дистанційному навчанні?

Частина наших студентів – молодь із сільської місцевості. У дітей з віддалених районів не було можливості навчатися дистанційно через низьку якість Інтернету, відсутність належного технічного забезпечення, але таких студентів зовсім небагато – 3 %. Як я вже зазначав, з такими студентами ми підтримували зв'язок через інші засоби дистанційної комунікації.

У майбутньому плануємо у гуртожитках обладнати кімнати сучасною технікою для навчання, щоб діти з віддалених районів та малозабезпечених сімей мали можливість проживати і отримувати якісні знання.

Наш заклад освіти, вивчаючи та впроваджуючи кращий досвід інших освітян, є і буде в авангарді. Переконаний, що діти прийдуть до нас на навчання. Батькам немає чого турбуватися, нам є чим пишатися!

Тож раді бачити всіх охочих здобути престижну освіту в Немішаївському коледжі, що є успішною стартовою платформою для вашого щасливого майбутнього!

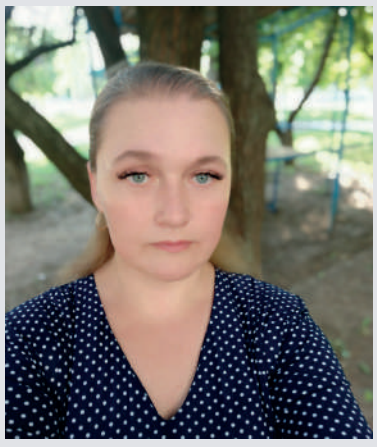

Наталія ВЕРШИНІНА, директор Лисичанського медичного фахового коледжу

Як плануєте завершити навчальний рік?

Ми плануємо завершити навчальний рік дистанційно. Очно в коледж протягом останнього тижня обласна Рада дозволила обмежений допуск здобувачів освіти. До цього взагалі всім здобувачам освіти було заборонено відвідувати заклади освіти. Тому педрадою ми прийняли рішення допустити тільки випускні курси, створивши всі необхідні умови (групи по 10 людей, соціальна дистанція, безконтактна термометрія та ін.), щоб діти мали можливість відвідати тренажерні кабінети перед державним кваліфікаційним іспитом, бо він у нас практичний за фахом і потребує демонстрації практичних вмінь.

Чи змінилась організація профорієнтаційної роботи і що нового Ви плануєте запровадити в цьому напрямі?

Так, змінилася і я дуже з цього радію, бо, враховуючи ситуацію, потрібно було шукати нетрадиційні форми. Ми активно залучили студентів, провели серед них відеомарафон на тему: «За що я люблю Лисичанський медичний фаховий коледж», попросили викласти в соцмережах. учасники підійшли дуже креативно особливо в додатку Tik-tok. Дуже велика кількість переглядів і почали писати в розділ абітурієнт на пошту коледжу. Провели разом з моїм заступником з виховної роботи віртуальний день відкритих дверей та дали можливість абітурієнтам бачити аудиторії, кабінети та поспілкуватися зі мною. Активно задіяли нашу громадську організацію «Ескулап». Відгук абітурієнтів дуже тішив, отже ми плануємо і в наступному році це зробити, наприклад, День відкритих дверей – квест. Головне, що це дуже подобається нашим студентам і вже зараз у Viber вони створили групу зі мною і заступником з виховної роботи та активно «фонтанують ідеями» з великою завзятістю.

Які нові форми роботи Ви запровадили в період карантину і чи будете використовувати їх надалі?

У нас і раніше були блоги викладачів на сайті коледжу але вони були не надто популярні з-поміж студентів. Зараз ми активно почали використовувати Zoom-конференції, декілька викладачів і я створили свої канали на Youtube, де викладаємо теоретичний матеріал, мій канал я назвала «в Наталі на кухні». Діти так ліпше сприймають матеріал та активно відписують на пошту, їм цікаво виконувати нестандартні завдання. Єдине – шкода, що бракує часу в добі. Добре зарекомендував себе Google Class, особливо, у молодших курсів, де йде велике навантаження з теорії. Я, особисто, встановила його в смартфоні і працюю під час поїздок, коли є будь-яка вільна хвилина.

Чому, на Ваш погляд, певна частина студентів не змогла брати участь у дистанційному навчанні?

Ви знаєте, в нас таких студентів небагато. Є лише декілька дітей з окупованої території, які поїхали додому і мали проблеми з якісним інтернетом. Щодо нашого закладу, я можу сказати, що активність у нас залежала більше від підходу викладача і як він застосовував технології викладання матеріалу. Тому один і той самий студент мав різну активність під час перевірки у різних викладачів. Я вважаю, просто перевантажувати низкою нецікавих завдань не варто. Навпаки цю ситуацію треба використати для того, щоб навчити креативності, клінічного мислення, любові для майбутньої професії. А для цього потрібно і самому стати креативним і цікавим.

Петро МАЗУР, директор Кременецького медичного коледжу імені Арсена Річинського

Як плануєте завершити навчальний рік?

Не дивлячись на обставини, за яких закінчується навчальний рік, графік освітнього процесу ми не порушуємо. Всі групи закінчують семестр вчасно, окрім тих, хто складає ЗНО. Канікулярний час буде витримано – 8 тижнів або 2 місяці. Змінилася лише форма проведення семестрового контролю. Іспити і заліки проводили дистанційно. З одного боку, це має свій позитив – викладач не втручається в оцінювання, це робить комп'ютер. Але великий мінус в тому, що страждає практичний бік контролю. Саме він є визначальним в медицині. Заочної медицини не буває і не може бути.

Чи змінилася організація профорієнтаційної роботи, і що нового Ви плануєте запровадити у цьому напрямі?

Вибір професії – один з найважливіших виборів, який здійснює людина у юному віці. Саме від вдалого вибору професії залежить життєвий шлях особистості. Дуже важливо – обрати професію до душі. Медицина – одна з найблагородніших та найвідповідальніших професій. Тому намагаємося вступникам дати не образні уявлення про професію, а більш детальні, практичні. Так, до прикладу, на початку березня у коледжі спільно з Кременецькою районною філією Тернопільського обласного центру зайнятості відбувся день відкритих дверей для учнів закладів загальної середньої освіти трьох районів, що географічно близькі до закладу освіти. Крім традиційного ознайомлення з правилами прийому та особливостями вступу на цьому заході у творчій формі студенти коледжу презентували спеціалізації, за якими проводиться підготовка – лікувальну, сестринську та акушерську. Та найважливіше, учні мали можливість безпосередньо «доторкнутися» до професії, приміряти її до себе на різноманітних практико-орієнтованих майстер класах «Світ під мікроскопом», «Цікаві факти про себе», «Небезпечні дарунки природи», «Бережіть здоров'я» (визначення фізіологічних показників – вага, зріст, рівень глюкози, кисню крові, артеріальний тиск), «Перший на місці події» (надання до медичної допомоги), «Диво народження», «Гігієна малюка».

У зв'язку з карантинними обмеженнями живе спілкування довелося обмежити. Але взаємодія з майбутніми вступниками не припинилася. Як правило здійснюємо її через спільноту закладу освіти у Facebook, Instagram, публікації у пресі. Через ці засоби проводимо рекламну кампанію – ознайомлюємо з особливостями професії та навчання, умовами вступу, роз'яснюємо та надаємо онлайн-консультації. Найкращою рекламою закладу освіти є наші студенти, які розповідають про все своїм друзям, знайомим. До карантинних обмежень студенти-волонтери коледжу популяризували професію медичного працівника серед населення (проводили вуличні акції, майстер-класи, тренінги, просвітницькі заходи). Особливою популярністю серед школярів користувалися майстер-класи надання домедичної допомоги за надзвичайних ситуацій. Тепер проводимо такі зустрічі на популярні медичні теми у формі онлайн-зустрічей, відеолекцій, опитувань, публікацій. Широко користуємось індивідуальною профорієнтаційною роботою з окремими абітурієнтами та їх батьками. Про ефективність цієї роботи дізнаємося незабаром, адже демографічна ситуація в регіоні тривожна.

Які нові форми роботи Ви запровадили в період карантину? Чи будете використовувати їх надалі?

Звичайно ж виконуючи наказ МОН, навчання у нас здійснюється виключно дистанційно. Отримавши автономію закладу освіти у прийнятті рішень стосовно організації освітнього процесу, ми запровадили відповідні форми роботи, які ніяким чином не обмежують здобувачів освіти, а забезпечують рівні умови доступу до освіти, сприяють індивідуальному розвитку та прогресуванню. Врахувавши усі можливі проблеми, що можуть виникати під час навчання в учасників освітнього процесу, ми працюємо через платформи та програми, які дозволяють навчатися у режимі «онлайн». Зокрема вебсервісом Google Classroom, що поширює завдання безпаперовим шляхом, Zoom – хмарна платформа для відео- і аудіоконференцій та вебінарів, Skype – програма для відео та голосового зв'язку, YouTube – репозитарій освітніх відео та навчальних каналів. Hangouts Meet – програмне забезпечення для миттєвого обміну повідомленнями та відеоконференцій від компанії Google, Teams – платформа для чату, онлайн-зустрічей і спільної роботи. Canvas – навчання протягом усього життя і професійний розвиток для педагогів, Prometheus – українська платформа онлайн-курсів, EdEra – Український освітній проєкт, мета якого – зробити освіту в Україні якісною, доступною та наявною у глобальному освітньому контексті. Всеукраїнська школа онлайн від МОН, Освіторія – неприбуткова громадська спілка, яка змінює і розвиває освіту. Використовуємо, як засіб комунікації соціальні мережі: Facebook, Instagram, додаток-месенджер Viber, Telegram. Більшість викладачів працюють зі студентами дистанційно з дому, хоча для використання цих сервісів у коледжі створено також всі можливості.

Щодо використання усіх цих освітніх ресурсів надалі, то звісно що так, враховуючи мобільність, доступність, впорядкованість, економію часу, продуктивність навчання та роботи. Але стосується це лише вивчення теоретичного матеріалу, як уже було сказано дистанційної освіти в медицині не буває. Навчання та виконання практичних навичок просто неможливе без тренування та практичного досвіду. І ніяке мережеве спілкування не замінить слова та почуттів, що є життєво необхідним у професії типу «людина–людина».

Чому, на ваш погляд, певна частина студентів не змогла брати участь у дистанційному навчанні?

Причин багато. Зупинюся лише на деяких.

У кожному колективі є студенти, які приходять на заняття і під час опитування з'ясовується, що знань у них немає, бо не вивчили матеріал. Тепер у них все простіше: «знання» в них є, але немає електрики або інтернету.

Інша група причин виникає через те, що держава не готова до дистанційного навчання.

У нас навчається до 90 % студентів із сільської місцевості. А в деяких селах на зв'язок можна вийти, зійшовши на високій горб або забравшись на дзвіницю чи залізши на дерево. Навчаються в нас діти із сімей, батьки яких часто не мають змоги купити сучасний комп'ютер чи смартфон. А діти з багатодітних сімей, у яких від сили один комп'ютер, а на дистанційному навчанні перебуває 5–6 школярів та студентів.

А взагалі, я представник медичного закладу освіти. У медицині, як я зазначав вище, немає заочного навчання, бо медика таким чином навчити неможливо. Та й в інших закладах освіти дистанційна форма навчання ніколи не замінить живого спілкування між викладачем і студентом.

Інтерв'ю взяла
Леся ЩЕРБАКОВА,
Науково-методичний центр ВФПО

УМОВИ ПРИЙОМУ У 2020 РОЦІ: РЕГУЛЮВАТИ НЕ МОЖНА ДЕРЕГУЛЮВАТИ?

Звичайно, у назві статті потрібно поставити кому, але після якого слова, то вже питання дискусії.

На виконання Закону України «Про фахову передвищу освіту», МОН України створило робочу групу і наказом від 30.10.2019 № 1350 «Про затвердження Умов прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти у 2020 році» регламентувало питання вступної кампанії 2020 року.

Проте реєстрація цього наказу у Міністерстві юстиції України відбулася тільки 17.01.2020 р., що викликало тривогу і широкий резонанс у спільноті працівників закладів фахової передвищої освіти, визначило відтермінування затвердження Правил прийому закладами фахової передвищої освіти та їх завантаження у визначені строки до ЄДЕБО.

Вступна кампанія має свої особливості, тому склалася практика внесення змін до Умов прийому перед початком безпосереднього прийому абітурієнтів.

Так, наказом МОН від 18.05.2020 № 637 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 30 жовтня 2019 року № 1350» було скориговано насамперед технічні питання, зокрема, строки прийому на базі повної загальної середньої освіти. Проте, невдовзі стало відомо, що наказ втратив чинність.

Станом на 08.06.2020 р. зміни до Умов прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти у 2020 році офіційно не оприлюднено, що викликає значну кількість питань щодо строків їх затвердження, реєстрації, оприлюднення, строків проведення нарад щодо змін до Умов прийому тощо.

Неприємним (якщо порівнювати з Умовами прийому для фахової передвищої освіти) у цій ситуації є той факт, що Умови прийому на навчання до закладів вищої освіти у 2020 р. затверджені 11.10.2019 р., зареєстровані у Міністерстві юстиції України 02.12.2019 р., що дозволило ЗВО у нормативно визначені строки провести необхідну роботу з підготовки до вступної кампанії.

Наказом МОН від 04.05.2020 № 591 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки від 11 жовтня 2019 року № 1285» було унормовано зміни до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти у 2020 р. без подання наказу до Державної регуляторної служби України, з реєстрацією у Міністерстві юстиції вже 07.05.2020 р.

Така відмінність має пояснення: Умови прийому до закладів фахової передвищої освіти та зміни до Умов прийому спрямовували до Державної регуляторної служби, потім – на реєстрацію до Міністерства юстиції України, а зміни до Умов прийому до ЗВО – тільки на реєстрацію до Міністерства юстиції України.

Причиною цих відмінностей став саме негативний досвід реєстрації Умов прийому до закладів фахової передвищої освіти, що спричинило відповідну реакцію: комітет ВРУ з питань освіти, науки та інновацій та МОН України вчинили дієві кроки для запобігання подібним негативним явищам у сфері вищої освіти, Президент України 13 січня 2020 р. підписав Закон України від 18.12.2019 № 392-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти». Однією з новел цього Закону стало доповнення статті 44 частиною 17 наступного змісту «17. Умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти не є регуляторним актом».

Отже, зміни до Закону України «Про вищу освіту» дозволили дерегулювати затвердження Умов прийому до ЗВО.

У цьому контексті відкритими залишилися щонайменше 3 питання:

1) Чи дійсно усунуто регуляторні бар'єри щодо затвердження Умов прийому до ЗВО?

2) Чому до Умов прийому двох рівнів освіти настільки різне ставлення?

3) Який вихід із ситуації?

1. На нашу думку, регуляторні бар'єри щодо Умов прийому до ЗВО усунуті частково, а успішний цьогорічний кейс зі змінами до Умов прийому до ЗВО вже восени цього року може бути іншим, починаючи із самих Умов прийому.

2. Різне ставлення пояснюється і відсутністю внесення змін до законодавства, яке регулює діяльність закладів фахової передвищої освіти.

3. Вихід із ситуації звичайно є.

Аналіз нормативної бази дозволяє визначити 2 варіанти дій у цій ситуації:

• ***тактичний*** – внесення змін до Закону України «Про фахову передвищу освіту» шляхом доповнення статті 43 Закону частиною 15 наступного змісту **«15. Умови прийому на навчання для здобуття фахової передвищої освіти не є регуляторним актом».**

• ***системний*** – внесення змін до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Статтю 3 цього Закону – **«Стаття 3.** Сфера дії Закону…

Дія цього Закону поширюється на відносини у сфері здійснення державної регуляторної політики та регуляторної діяльності.

Дія цього Закону не поширюється на здійснення регуляторної діяльності, пов'язаної з прийняттям:

…» необхідно доповнити абзацом 17 наступного змісту **«умов прийому на навчання до закладів освіти»**.

Звичайно, ***тактичний*** варіант вирішення питання виглядає прийнятним, бо його легше реалізувати з юридичної точки зору, є аналогічний кейс у Законі України «Про вищу освіту», в умовах наближення вступної кампанії спільнота сприйме будь-який варіант швидкого вирішення питання.

Проте, на нашу думку, у такому випадку виникне правова колізія між позиціями двох законів: частиною 15 статті 43 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та статтею 3 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

А колізії мають властивість до суб'єктивного трактування з відповідними наслідками, що стосується і внесених до Закону України «Про вищу освіту» змін у частині дерегуляції Умов прийому.

Тому нам видається єдино правильним ***системний*** варіант вирішення проблеми, оскільки він (попри свою складність) дозволяє закрити питання повністю і провести дерегуляцію ще однієї сфери діяльності суспільства.

Адже суспільний інтерес полягає у системному вирішенні питань, а не їх відтермінуванні з переростанням у «токсичні», коли створюються бюрократичні бар'єри, які впливають на доступ громадян до освіти.

Не можна допускати, щоб надскладна (в цьому році) вступна кампанія закінчилася збереженням ситуації з болісним повторенням уже восени цього року з Умовами прийому – 2021.

А в питанні «УМОВИ ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ДО ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ У 2020 РОЦІ: РЕГУЛЮВАТИ НЕ МОЖНА ДЕРЕГУЛЮВАТИ?» давно пора ставити не кому, а крапку.

Володимир ЗЕЛЕНИЙ,
в.о. директора Верхньодніпровського коледжу Дніпровського ДАЕУ
Офіційний сайт закладу освіти
http://vkddaeu.dp.ua/

Звільнення від ДПА

Учнів, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти у 2019/2020 навчальному році, звільнено від державної підсумкової атестації, водночас вони мають право пройти її за власним бажанням. Відповідний Закон 18 червня 2020 року, ухвалила Верховна Рада України.

"Через епідеміологічну ситуацію парламент ухвалив рішення звільнити випускників нинішнього навчального року від державної підсумкової атестації. Водночас випускники мають право пройти ДПА, у тому числі й у формі ЗНО, за власним бажанням. МОН вже розробляє методичні рекомендації для закладів освіти – їх буде надіслано найближчим часом", – зазначила т.в.о. Міністра освіти і науки України Любомира Мандзій.

Нагадаємо, МОН готове до проведення ЗНО у безпечних умовах та відповідно до рекомендацій Головного державного санітарного лікаря України і епідеміологічної ситуації.

Скасування ЗНО є неприпустимим, оскільки це єдиний об'єктивний інструмент оцінювання та механізм прозорого вступу до закладів вищої освіти, а його відсутність створить значні корупційні ризики.

СТАВЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ ДО ПРОФОСВІТИ

Більшість українців вважають, що мати професійну освіту престижно і наразі країні не вистачає кваліфікованих робітників. Водночас 66% учнів профтехів зазначають, що їм подобається навчання. Про це розповів заступник Міністра освіти і науки Петро Коржевський під час презентації результатів двох загальнонаціональних досліджень профосвіти сьогодні, 18 червня 2020 року, в Києві.

«У системі профосвіти тривалий час не було досліджень всеукраїнського рівня, які б у цифрах показали реальний стан речей та потреби. Ми постійно працюємо з освітніми управлінцями та чуємо їхню думку, але важливо розуміти позицію учнів і людей, що працюють поза системою освіти. Результати будуть корисними під час планування подальших кроків реформи, яку МОН наразі впроваджує разом із партнерами та програмою "EU4Skills". Це також допоможе відстоювати інтереси профтехів», – зазначив Петро Коржевський.

Перше дослідження, яке презентував заступник Міністра, стосується ставлення українців до профосвіти, їхньої обізнаності про реформу.

Воно показало, що 56% респондентів вважають профосвіту престижною чи скоріше престижною, тоді як 40% – не престижною або скоріше не престижною. Важливо, що позитивне сприйняття профтехів прослідковується у старшій віковій групі, тоді як молодь вважає таку освіту менш престижною.

Серед інших результатів дослідження:

• мешканці Півночі (56%) та Центру (55%) більш позитивно сприймають профосвіту порівнюючи з українцями з Києва (38%) та східних регіонів (43%);

• третина опитаних (33%) вважає, що в країні достатньо кваліфікованих робітників, тоді як більшість (65%) не погоджується з цим твердженням;

• 37% молоді віком 16-19 років вважає, що професійна освіта дає такі ж шанси на успішну самореалізацію, як і вища (29%);

• 20% респондентів зазначили, що робітнича професія дозволяє гідно заробляти, – стільки ж не погодилися з цією думкою;

• після випуску з профтеху робітник має постійно вдосконалювати свої знання та навички (78%).

"Ще одна проблема, яку показало дослідження – низька обізнаність про реформу профосвіти та зміни, які вже відбулися. Лише 15% респондентів чули про реформу впродовж останніх трьох місяців. З них менш як 5% є потенційними вступниками до профтехів. Тому цього року ми підсилили інформаційну кампанію щодо вступу, створюємо більше матеріалів про зміни та переваги такої освіти, а також залучаємо нових амбасадорів", – розповів Петро Коржевський.

Онлайн-дослідження серед учнів закладів профосвіти, яке провело МОН у червні 2020 року, мало виявити задоволеність учнів якістю та умовами навчання.

Детальніше за посиланням
https://cutt.ly/fuT1bsx

ДЛЯ ЧОГО ПРОВОДИТИ СТУДЕНТСЬКІ ОЛІМПІАДИ?..

Біля входу у Стелленбосський університет (ПАР) висить табличка з таким повіломленням: «Знищення будь-якої нації не потребує атомних бомб або використання ракет дальнього радиуса дії. Потребує тільки зниження якості освіти й розрішення обману на іспитах здобувачем освіти.

Пацієнти вмирають від рук таких лікарів. Будівлі руйнуються від рук таких інженерів. Гроші втрачаються від рук таких економістів і бухгалтерів. Справедливість втрачається в руках таких правників і суддів.

Крах освіти – це крах нації».

Ні в кого не викликає сумнів, що якісна освіта є запорукою майбутнього країни, важливою складовою її національної ідентичності та державного добробуту. Не є секретом і те, що сьогодні педагоги вишів змушені боротися за мислячих, цікавих студентів, а нещодавно у ЗМІ промайнула стаття «Кадровий голод: у Зеленського шукають у регіонах талановиту молодь для роботи на державу».

Де ж її шукати?..

Тенденції суспільного розвитку переконують у зростанні ролі молоді у подальшому розвитку кожного суспільства у світі. Особливо є цікавим для України досвід зарубіжних країн у підтримці талановитої молоді. Ці чинники потребують подальшого вивчення, але і в нашій країні є накопичений досвід щодо виявлення та розвитку обдарованої студентської молоді, сприяння реалізації її творчих здібностей через щорічну організацію і проведення інтелектуальних змагань або Всеукраїнських студентських олімпіад з навчальних дисциплін, напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців з вищою освітою в Україні.

Студентські олімпіади мають уже свою історію, виникли традиції, напрацьовано досвід.

Проведення олімпіад – організаційно складна справа. Достатньо подивитися наказ МОН України «Про затвердження Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади». Скільки там продумано, прописано! Але більше цікавить інше: мотивація участі в олімпіаді та процедура її проведення. Студенти – беруть участь, а ЗВО, Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, МОН – проводять олімпіади. У кожного свій інтерес, свій мотив. Які ці мотиви та як до них ставиться держава в особі МОН України і що воно зобов'язане стимулювати і підтримувати?

Тож відповідно до Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади організатором та координатором Олімпіади є Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, на який покладено організаційно-методичне забезпечення проведення Олімпіади. Керівником Олімпіади є МОН України. Олімпіаду проводять у два етапи: І етап – у ЗВО, ІІ – у ЗВО, які визначає МОН України (базові ЗВО).

У статті наведено аналітичні матеріали щодо проведення студентських олімпіад, з якими ви можете познайомитися, я ж хочу зупинитися на найбільш поширених недоліках, які було виявлено як результат організації та проведення студентських олімпіад. Отже найбільш поширеними недоліками були:

• визначення студентів як переможців у проміжних турах Олімпіади, що порушує п. 5.3. Положення. Відповідно до Положення переможцями вважають учасників, які набрали сумарну кількість балів в усіх турах Олімпіади, і прізвища, яких представлено у підсумковому наказі МОН України;

• зловживання деякими ЗВО статусом базового через представлення свого закладу освіти більшою кількістю студентів-учасників;

• присудження більшості призових місць студентам, які навчаються у базових ЗВО;

• розподілення студентів-учасників на багато груп з малою кількістю учасників;

• нагородження студентів дипломами переможців, не подаючи їх кандидатур Всеукраїнському оргкомітету в кінцевих підсумках як переможців;

• визначення кількості переможців від поданих анкет, а не від кількості студентів, які виконували олімпіадні завдання;

• визначення переможцями студентів з однаковою кількістю балів, перевищуючи 10 відсотків від загальної кількості студентів-учасників.

Водночас, згідно з інформаційними записками Інституту інноваційних технологій і змісту освіти, за роки проведення Олімпіад відзначають закладів вищої освіти, які максимально дотримувалися вимог Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади та виявили новаторські підходи в їх організації – це, зокрема, Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Сумський державний університет, Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний університет біотехнологій і природокористування України, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Миколаївський національний аграрний університет.

Кожен студен, який бере участь в олімпіаді, мріє про перемогу. Це само собою зрозуміло. На те і змагання, щоби мріяти про перемогу. Але молоді люди не завжди можуть ще усвідомлювати, наскільки є значною подією в їхньому житті участь в олімпіаді. Про це мусять думати члени організаційних комітетів заходу, держава.

Зовсім особлива роль в олімпіадному русі випадає (випадала) на долю Інституту інноваційних технологій і змісту освіти. Саме він має виконувати величезну конкретну організаційну роботу з проведення олімпіад, що має знаходити відповідне відображення у статуті, планах його роботи та у державному фінансуванні. Саме він має бути центром моніторингу студентського олімпіадного руху, що відслідковує, зберігає, обообляє статистику й кращий педагогічний досвід і повинен завжди бути готовим надати цю інформацію всім зацікавленим сторонам (хто в подальшому виконуватиме організаційно-координаційну роботу наразі якось не зовсім зрозуміло, хоча, на мою думку, альтернатива шодо установи-організатора з вагомим досвідом роботи, вже є).

Викладач – остання ланка освітньої системи й перша та єдина людина, через яку ця система спілкується із здобувачами освіти. Викладачі, наукові керівники, які підготували студентство до участі в олімпіадах всеукраїнського, міжнародного рівнів, однозначно мають бути нагороджені як матеріально, так і морально (і це має бути прописано в Положенні): у них потрібно брати інтерв'ю та публікувати у професійних і масових засобах інформації, створювати телепередачі, організовувати оплачувані майстер-класи, семінари тощо.

Державі до всього є справа. І легких завдань не існує. А олімпіади – явно не найскладніші та найважливіші. А може вони й зовсім не потрібні? Може це й так, але… Якість життя народу (добробут, безпека, спокій, стабільність) і престиж держави (якість життя, досягнення у спорті, науці, мистецтві, рівень освіти) – головні завдання держави. Якщо не підтримувати інтерес до знань, і теоретичних, і практичних, то ці завдання не вирішити. Сьогодні у нашій країні роботу багатьох заводів і фабрик зупинено, поля не зорано, ферми зруйновано, лікарі відсутні… Трагічно, особливо на тлі останніх подій у країні, світі! Але самотужки це не запрацює. Потрібна ЛЮДИНА, в якої є інтерес, спрага до життя. Викликати цей інтерес у дитячому віці та створити умови для його реалізації у ФАХІВЦІВ – найперше завдання держави, її системи освіти. І саме інтелектуальні змагання з у цьому питанні – найкращі помічники.

Склалась така тенденція, що кращі результати на міжнародних учнівських, студентських олімпіадах демонструють останніми десятиліттями учасники з країн Південно-Східної Азії. Ці країни переживають не тільки економічне піднесення. Це вторинне! Такі успіхи – показник духовного піднесення. Може потрібно хоча б подивитися, вивчити досвід, що роблять ці держави для пробудження суспільного духу. Не на Європу сьогодні потрібно рівнятись, а на тих, хто хоче вижити й докладає для цього зусилля. В Європи є досвід минулих років, його не потрібно відкидати, як і будь-який досвід, але сьогодні потрібно дивитися уперед.

Що ще мусить зробити держава, профільне міністерство, так це створити потужний інформаційний портал в Інтернеті, де концентруватимуть інформацію про студентський олімпійський рух. Розрізненої інформації й сьогодні забагато, але зорієнтуватися в ній дуже і дуже складно.

Феномен обдарованості, інтелектуальні змагання, інтенсифікація інноваційного розвитку економіки, для чого проводити студентські олімпіади, або гасло радянських часів: КАДРИ ВИРІШУЮТЬ ВСЕ. Може варто вже це врахувати у всіх концепціях і державних програмах.

P.S. У минулому 2019 році, після позачергових парламентських виборів, журналісти одного з телевізійних каналів проводили у різних регіонах нашої країни опитування щодо найважливішого міністра у складі кабінету міністрів держави. Респонденти називали найважливішими міністрів освіти і науки та охорони здоров'я, але підсумком соціологічного опитування стало – 97 відсотків респондентів найважливішим міністром у державі вважають міністра освіти і науки. Люди це розуміють, а державні діячі?..

Оксана ТКАЧУК,
Науково-методичний центр ВФПО

ЗАСТОСУВАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Використання методики змішаного навчання в Політехнічному фаховому коледжу Криворізького національного університету під час викладання дисциплін передбачає використання двох і більше навчальних методів для досягнення цілей навчання.

Метою цієї статті є знайомство викладачів закладів фахової передвищої освіти із сучасною методикою змішаного навчання (ЗН) на прикладі застосування дистанційної форми навчання і тестування під час викладання розділів дисципліни «Технічна експлуатація залізниць і безпека руху». Відповідно у подальшому цю практику змішаного навчання може бути застосовано і під час вивчення інших предметів спеціальних дисциплін.

Під змішаним навчанням розуміємо заняття, під час яких поєднують:

1) заняття з викладачем /лекція (очне навчання);

2) самостійну підготовку студентів (самонавчання);

3) використання під час занять комп'ютерів для роботи з матеріалами відповідних розділів дисципліни в електронному вигляді (електронне навчання);

4) проходження тестів з метою перевірки і оцінювання засвоєних знань (електроне навчання).

Світова практика у викладання і всебічні вивчення говорять про те, що застосування лише однієї форми подання матеріалу (дистанційне навчання або лекція) неефективне. Майбутнє у підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері залізничного транспорту має базуватися на активному використанні змішаного навчання.

Процес розробки програм змішаного навчання дозволить викладачеві враховувати групові та індивідуальні потреби студентів (відведеного на тему кількості часу, рівень підготовки, стилі навчання тощо) і обрати найбільш оптимальний засіб і метод навчання для конкретної групи.

Використання електронної форми навчання і тестування під час очних занять з дисципліни «Технічна експлуатація залізниць і безпеки руху», а саме методика змішаного навчання, дає цілу низку відчутних переваг для викладачів. Проглянемо тільки декілька з них.

Переваги змішаного навчання для викладачів:

• З'являється можливість внести різноманітність під час вибору форм організації навчання. Окрім лекцій з'являється можливість вибрати самостійне вивчення матеріалу в ЗН, спільне проходження курсу в ЗН з викладачем чи в малих групах за ділення групи на пів групи.

• Підсилюється контроль засвоєного матеріалу. Викладач більш акуратно і *пильно* відслідковує успіхи студентів, оскільки має можливість за одне заняття перевірити рівень засвоєння матеріалу у більшої кількості студентів. А це стає можливим лише за рахунок виставлення оцінок не тільки за усні відповіді, а і за результати тестів самоперевірки частини (чи всіх) студентів;

• З'являється можливість більш об'єктивно виставляти підсумкову оцінку за семестр та за курс загалом. Перед екзаменом проводять підсумкове тестування, яке дозволяє перевірити знання студентів за усіма темами дисципліни (перевірка засвоєних знань), що неможливо отримати під час проведення усного екзамену, оскільки на ньому перевіряються знання лише частини курсу (за білетами). Оцінки за тестування в ЗДН абсолютно об'єктивні, а оцінки за екзамен певною мірою суб'єктивні. Під час виставлення оцінки за проходження курсу з'являється можливість врахування оцінки за підсумкове тестування і усні відповіді на екзамені. У майбутньому, коли підсумковий тест буде допрацьований, усний екзамен можливо замінити на підсумкове тестування;

• Звільняється час для активного практичного опрацювання конкретних знань на очних заняттях за рахунок перенесення вивчення більшої кількості матеріалу у формат самостійної роботи у вигляді домашніх завдань. Таким чином, викладач витрачає менше часу на передання інформації і концентрується на практичному аспекті навчання, а саме, детальному вивченні складних виробничих ситуацій.

Переваги змішаного навчання для здобувачів освіти:

• передбачається гнучкість програми. Студенти отримують можливість пройти вхідне тестування і самостійно вибрати розділ дисципліни, який його зацікавив, для більш глибшого опрацювання, а вже добре засвоєну інформацію опустити. Особливо це актуально для студентів, які проходять курс дисципліни повторно в рамках отримання робітничої професії або після повернення з академічної відпустки;

• враховуються індивідуальні особливості сприйняття людиною інформації. Одним необхідно детальне самостійне вивчення матеріалу, іншим зручніше отримувати відповіді від викладача. Змішане навчання дозволить задовольнити потреби обох груп і дати їм необхідні знання і вміння;

• мінімізується вірогідність втрати інформації. Трапляються випадки, коли студенти на деякий час відволікаються від інформації викладача, що призводить до втрати важливої інформації, а електронна форма навчання дозволяє повернутися до пройденого матеріалу, повторити його, вивчити його більш досконально;

• з'являється можливість отримання зворотного зв'язку від інших студентів, викладача. Різниця від суто дистанційної форми навчання, змішаної форми полягає в тому, що остання дозволяє отримати відповіді і уточнення на актуальні питання, оцінити особисті можливості;

• з'являється можливість об'єднати навчання з роботою для студентів старших курсів та заочного відділення. Здобувач освіти має можливість отримати відповіді на питання, що виникли в реальній практиці безпосередньо на підприємстві. Для цього рекомендовано надавати доступ студентам до курсу дисципліни в ЗН також і під час його виробничої практики після закінчення теоретичного навчання. У такому випадку підсумковий екзамен після практики він складе більш успішно.

Переваги змішаного навчання для підприємств:

• підвищується загальна ефективність професіонального навчання і тим самим здійснюється прямий вплив на зменшення браку під час виробничої діяльності, забезпечується більш високий рівень безпеки перевезень;

• підвищується рівень лояльності співробітників до компанії. Надання сучасних ефективних засобів навчання і розвитку, своєчасна реакція керівництва на потреби, що виникли у студентів в інформації, сприяють розвитку прихильності до компанії;

• підвищується мотивація співробітників до навчання. Студенти мають можливість вибирати найбільш актуальні для них модулі курсу, які відповідають їх потребам, отримують оперативний зворотний зв'язок від викладачів, мають можливість негайно застосовувати отримані знання на практиці;

• з'являється можливість контролювати результати навчання студентів і обсяг отриманих ними знань. Система оцінювання знань всередині електронного курсу (тести), а також активна взаємодія з викладачем на очних заняттях, дозволяє відслідковувати правильність і якість засвоєння запропонованого матеріалу, а також своєчасно підтримати і скорегувати студентів у їх практичній діяльності;

• з'являється можливість скоротити час відволікання людини від робочого процесу. Курс змішаного навчання завжди має більший обсяг, за традиційного очного, і, за однакових годинних затрат, ефективність першого навчання значно вище.

Таким чином, змішане навчання об'єднує в собі оперативність електронного навчання і важливість очного навчання, що дозволяє зробити його цікавим і корисним для здобувачів освіти і ефективним для викладачів і підприємств.

Наталія КУЛІШОВА,
Надія ОЛЯНЮК,
Політехнічний фаховий коледж
Криворізького національного
університету
Офіційний сайт закладу освіти
http://politktu.dp.ua/

Цікаві факти

Термін «змішане навчання» (з англійської – blended або hybrid learning) має різні визначення у літературі. Загалом, це – поєднання офлайн- та онлайн-навчання у різних пропорціях. Сама концепція з'явилася ще в 1990-х як противага онлайн-навчанню, проте вивчати та впроваджувати її почали лише з 2000-х.

Більшості вчителям довелось швидкими темпами освоювати різні технології для навчання онлайн. Коронавірус діджиталізував освіту швидше, ніж це зробила українська влада. Ми зрозуміли, що ґаджети не завжди зло, і що їх можна використовувати у корисних цілях. Вчителі та учні зрозуміли, як ґаджети можна використовувати у навчанні. Тому, швидше за все, після карантину нас чекає популяризація змішаного навчання.

Під час карантину 27% батьків змінили ставлення до вчителів на позитивне.

Деякі діти зрозуміли, що домашнє навчання їм підходить більше, аніж стаціонарне у школі. Інші ж учні зрозуміли, наскільки їм важливий контакт із живим учителем, однокласниками й більше цінуватимуть своє звичне реальне життя у шкільному кабінеті. Фактично, під час дистанційного навчання учні вчилися вчитися і це неймовірно прекрасна і позитивна тенденція.

Скоріш за все технології змішаного навчання, надовго ввійдуть в освітній процес, як невід'ємна його складова.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

В нашій країні вже вступив в дію Закон України «Про фахову передвищу освіту», який визначає порядок, умови, форми та особливості здобуття фахової передвищої освіти та регулює суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, а також визначає компетенцію державних органів та органів місцевого самоврядування у сфері фахової передвищої освіти.

Одним з гострих та актуальних питань, яке постає перед сучасним закладом фахової передвищої освіти, є питання забезпечення високого науково-теоретичного і методичного рівнів викладання дисциплін, особливо, якщо мова йде про дистанційну освіту.

Дистанційний формат навчання, як і будь-який новий формат – це експеримент, і вимагає гнучкого підходу. Під час визначення структури і форм навчання педрада має орієнтуватися на освітню програму, навчальний план, вікові особливості здобувачів освіти, їхній фізичний, психічний та інтелектуальний розвиток, особливості регіону тощо. Орієнтиром мають бути державні стандарти фахової передвищої освіти. Дистанційне навчання в закладах освіти відбувається по-різному. І тому саме заклади освіти мають визначати, як вони завершуватимуть цей навчальний рік, що потрібно підтягнути та вдосконалити, на чому акцентувати увагу. Міністерство освіти і науки України дає таку можливість, адже розуміє, що в закладах освіти краще знають свої особливості, здобувачів освіти та викладачів. І стандартизований підхід до всіх тут не спрацює.

Зрозуміло, що під час карантину навчальний матеріал може бути освоєно за допомогою дистанційного навчання. Після карантину – через ущільнення матеріалу з організацією повторення окремих тем.

Кожному викладачу треба визначити для себе, який час піде на зміну навчального процесу, він має бути готовим тестувати різні сценарії і інструменти. Важливо не намагатися повторити офлайн-навчання, а знайти зручний як і для викладача, так і для студентів підхід до дистанційного формату.

До основних рекомендацій під час дистанційного навчання можна віднести наступне:

1. Не намагатися зробити все і відразу. Треба спокійно обдумати, які цілі реально досягти в період дистанційного навчання.

2. Вибрати один-два найпростіших інструмента для дистанційного навчання і почати роботу з ними. Не намагатися використовувати відразу багато нових інструментів.

3. Чим простіше, зрозуміліше і реалістичніше будуть запропоновані викладачем навчальні сценарії в період дистанційного навчання – тим більша ймовірність їх реалізувати і отримати необхідний результат. Треба пам'ятати, що до нового формату адаптується не тільки сам викладач, але також студенти та їх батьки – вони відчувають таку ж тривогу, як і викладачі.

Першим кроком в роботі з дистанційним навчанням є його планування. Цей етап охоплює визначення цілей і завдань на період дистанційного навчання. Позитивним є те, що особистою метою викладача на цей період стане отримання досвіду, який він зможете і далі використовувати в стандартному процесі навчання (наприклад, під час роботи з дітьми, які часто хворіють).

Другим кроком є переглядання навчальних планів на період дистанційного навчання та їх коригування. Виникає гостра необхідність визначити, чи всі здобувачі освіти можуть перейти на навчання в дистанційному форматі: які технічні можливості (наявність комп'ютера, доступ до інтернету) є у них. За можливості треба відмовитися або звести до мінімуму вивчення нового матеріалу, зосередитися на повторенні раніше пройденого.

У випадку, якщо у здобувача освіти з доступом до інтернету є складнощі, можна відключати відео під час трансляції. Якщо інтернет доступний тільки в певний час, бажано видавати завдання в сервісі, до якого здобувачі освіти можуть під'єднатися в будь-який зручний момент (викладачі нашого закладу освіти використовують для цього такі інструменти, як Classroom, освітню платформу Moodle).

Якщо у здобувачів освіти інтернету немає взагалі, одним з варіантів щодо організації дистанційного навчання є використання паперових носіїв: роздрукувати матеріали; повідомити, які розділи у підручнику потрібно прочитати. Але в умовах карантину цей варіант також не зовсім зручний зокрема і для самих викладачів, оскільки може не бути принтера або можливості передати роздруковані матеріали. Викладачу рекомендується спробувати підібрати мотивуючі завдання або задіяти здобувачів освіти у проєктній діяльності.

Третім кроком щодо реалізації ефективного дистанційного навчання є вибір інструментів, які використовуватиме викладач в період дистанційного навчання.

Четвертим кроком є перегляд планування навчального дня і тижня на період дистанційного навчання. Одним з важливих завдань у плануванні є задати і самому викладачу і здобувачам освіти зрозумілий ритм, повернути той режим, до якого всі звикли в звичайному форматі навчання. Викладачам треба передбачити протягом робочого тижня фіксований час для організаційної зустрічі і отримання зворотного зв'язку від здобувачів освіти.

Чіткий розклад, зрозумілі рамки дозволять знизити тривожність студентів і батьків.

П'ятим кроком є продумування порядку контролю та оцінювання здобувачів освіти. Треба знизити жорсткість критеріїв оцінювання та прийняти до уваги, що дистанційне навчання – це новий формат для них.

По можливості викладачу треба намагатися виставляти позначку тільки за успішно виконані завдання – тобто за ті, за які можна поставити «відмінно» або «добре».

Треба розділяти контроль і оцінювання. Для початку буде достатнім контролювати сам факт участі студентів в дистанційному навчанні. Головним критерієм у цьому випадку є дотримання термінів. Якщо робота не було виконана у визначений викладачем термін, це треба обговорити зі студентом. При цьому не потрібно повністю перекладати контроль на класних керівників і на батьків – завдання давав саме викладач, і зворотного зв'язку студенти чекають від нього.

Добре, якщо у студента буде інструмент, який допоможе, в візуалізації виконаних завдань: наприклад, електронний чек-лист, роздрукований список справ, або просто список, записаний викладачем та наданий в одному з працюючих чатів. Студент зможе відзначати для себе стан виконання запропонованих завдань.

Коли викладач визначив для себе порядок контролю та оцінювання, він обов'язково детально має розказати про нові правила здобувачам освіти, навести конкретні приклади, дати можливість задати питання.

Викладачу треба враховувати, що контроль і оцінювання – це один з аспектів, який викликає найбільшу тривожність у процесі дистанційного навчання.

Забезпечити повну автентифікацію здобувача освіти та виключити абсолютну неможливість плагіату і списування в умовах дистанційного навчання дуже складно, тому варто зосередити зусилля на тому, щоб пропонувати такі завдання, в яких здобувач освіти виявить індивідуальний підхід або рішення, наприклад, написати власну думку, описати процес розв'язання своїми словами, навести приклад чи дібрати ілюстрацію.

Професіоналізм діяльності викладача закладу фахової передвищої освіти передбачає оптимальне поєднання суто педагогічної діяльності з науково-дослідною та навчально-методичною роботою.

Викладач має не тільки ґрунтовно володіти своїм предметом, а й втілювати в процесі викладання такі професійні компетентності, як інноваційність, цифрові, емоційно-етичні та використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Викладачі нині, як ніколи, намагаються забезпечити максимальне впровадження інформаційних технологій в освіту, щоб майбутній молодший бакалавр мав можливість для виявлення своєї індивідуалізації, розвивати самостійне мислення та свою активну пізнавальну діяльність.

Вже декілька років як у коледжі офіційно функціонує система дистанційного навчання на платформі Moodle. І якщо раніше її використовували більше для організації самостійної роботи здобувачів освіти чи для заочної форми навчання, то зараз її ефективно використовують для дистанційного навчання.

Окрім Moodle також використовують інші ресурси: Google Classroom, PowToon, LearningApps, Kahoot і багато інших освітніх ресурсів.

На заняттях здобувачам освіти пропонується створювати проєкти, в яких вони мають використати електронну пошту Gmail для зберігання власних файлів та з можливістю налаштуванням прав доступу до них; використовувати Google Docs для створення документів, таблиць і презентацій з можливістю надання прав спільного доступу декільком користувачам; вміти виконувати імпорт та експорт даних між офісними додатками, опрацьовувати інформацію, отриману з інтернету, з подальшим її збереженням на Google Drive та відкриттям до нього доступу для викладача. Після отримання результатів роботи здобувачі освіти мають їх проаналізувати та виконати візуалізацію розробленого проєкту з подальшою демонстрацією у середовищі Power Point.

Виконання такого завдання спонукає здобувачів освіти до творчого, інтелектуального та креативного мислення, виявляє їх здібності, критичне мислення та сприяє застосуванню на практиці їх вмінь та навичок.

Хмарні сервіси в сучасному інформаційному суспільстві є повноцінним навчальним засобом, який дозволяє закладу освіти створити власне онлайн-середовище та формувати особистий освітній простір для здобувачів освіти та викладачів максимально ефективно.

Отже, щоб взаємодія зі здобувачами освіти під час дистанційного навчання була ефективною, сучасному викладачу треба бути обізнаним в роботі з Google-сервісами, активізувати використання ІКТ як в освітньому процесі загалом, так і в дистанційному навчанні зокрема, мати компетентнісний підхід до організації занять, підвищувати власний рівень майстерності через електронні сервіси (освітні онлайн-вебінари, майстер-класи, науково-практичні конференції).

Сергій МИРОНЕНКО,
Олена ПЕРЕЗВА,
Одеський автомобільно-дорожній фахвий коледж Одеського НПУ
Офіційний сайт закладу освіти
https://oadk.od.ua/

Використання авторського YouTube-каналу в освітньому процесі

«Життя стає набагато веселіше, якщо підходити до всіх його викликів творчо»
Білл Гейтс

Одночасний перехід освітнього процесу на дистанційну форму поставив перед нами проблему організації занять в онлайн-режимі. Серед різноманітних освітніх платформ для організації практичних занять ми обрали одну з найдоступніших форм передачі навчального матеріалу онлайн – відеохостинг YouTube. Як результат викладачами Бахмутського педагогічного коледжу Тетяною Осиповою та Оленою Бабій було створено освітній канал «HI-MUSIC», де розміщено навчальні матеріали в адаптованій формі, творчі роботи студентів та розважально-пізнавальну програму «Пізнайко». Створення каналу мало за мету – осучаснити освітній процес з дисциплін «Методика музичного виховання», «Хорове диригування» та «Постановка голосу» а також підвищити рівень якості викладання предмету музичного мистецтва та організації занять з музичного виховання, а в період екстремальних умов освітнього процесу став справжньою опорою в організації навчальних занять.

Активну участь у створенні тематичних відеороликів разом з викладачами беруть студенти старших курсів музичного відділення. Вони активно впроваджують освітні смарт-технології і засоби ІТ які сприяють виробленню навичок самостійного удосконалення професійних компетентностей. Відео-контент створено в форматі блогу. В основі матеріалу – моделювання нового змісту, забезпечення нової якості освіти, висвітлення актуальних питань та викликів сучасного музичного виховання. Такий формат навчання сприяв пошуку студентами старших курсів нових форм отримання знань, та стимулював спробувати власні сили в ролі тьюторів для студентів молодших курсів, які ефективніше засвоюють інформацію подану у зображеннях, відео та аудіо форматі. Серед підписників викладачі, музичні керівники, фахівці художніх дитячих колективів, вокальних студій.

Даний web-сервіс можна застосовувати як зв'язок між викладачами та випускниками коледжу – вчителями музичного мистецтва та музичними керівниками, оскільки інформація подана на каналі має максимальне наближення до потреб, запитів та інтересів сучасної освіти. Наші випускники відкривають свої освітні канали з якими ми працюємо реалізуючи завдання покращення якості освіти.

Матеріал, розміщений на нашому каналі – це не тільки сприятливе середовище для навчання а і розважальний контент, де розміщено відео з цільовим призначенням. Студентами створені відео-кліпи до державних та народних свят. Оскільки в коледжі функціонує студія звукозапису – це дає можливість реалізувати найсміливіші творчі проекти, а ми, як викладачі слідкуємо за методичною грамотністю, відповідністю музичного матеріалу та відео-супроводу.

З дисципліни «Хорове диригування» студенти демонструють особливості розділу вокально-хорової роботи зі школярами. Створені відео: «Голос – моя візитівка», «Вокально-пластичні сюжети» та ін. де представлений досвід світових методистів-новаторів для розвитку співочого голосу та дихання а також, поради як зберегти голос здоровим та красивим.

З дисципліни «Методика музичного виховання» представлені різні адаптовані та апробовані на практиці способи роботи з дидактичним матеріалом, окреслено вимоги до сучасного вчителя музичного мистецтва: «Особистий брендінг вчителя музичного мистецтва», «LEGO на заняттях з музичного мистецтва» та ін. Кожен відео-ролик пов'язаний з тематикою навчальної програми, що розвиває у студентів вміння опрацьовувати інформацію та виокремлювати найважливіше, а також заохочує аудиторію розвивати навички ефективної самостійної роботи з методичним матеріалом.

Участь студентів у записі відео-кліпів та вокальних вправ дозволяє розширити засоби викладання дисципліни «Постановка голосу» та надає змогу студенту оцінити власні вокальні можливості як виконавця.

Переглянувши відео каналу студенти та підписники мають можливість висловити власні думки та ідеї, коментувати погляди інших учасників що розвиває культуру спілкування онлайн та дозволяє почути думку про створений методичний продукт не тільки викладачів-кураторів а і користувачів відео-хостингу YouTube.

Відкриття власного освітнього каналу носить також і профорієнтаційний напрямок та дозволяє підвищити зацікавленість потенційних абітурієнтів до професії вчителі-музиканта. Віртуальна екскурсія розміщена на каналі запрошує абітурієнтів до нашого навчального закладу де гостинно відкривають двері навчальні аудиторії, лабораторії, індивідуальні класи, танцювальний зал та вокальна студія. Кожна аудиторія обладнана сучасними мультимедійними та інтерактивними засобами навчання а також доступом до мережі інтернет, що дозволяє забезпечити високу якість підготовки педагогічних кадрів для області, здатних ефективно здійснювати професійну діяльність в ситуаціях нестабільності та постійних змін.

Отже, створення власного освітнього каналу на відеохостингу YouTube дозволяє реалізувати навчальні завдання загалом, та з дистанційної освіти зокрема, а також, зробити навчальний процес більш відкритим для сучасної студентської молоді, і найскладніші теми дисциплін стають зрозумілішими та доступнішими для засвоєння.

В майбутньому, розширюючи можливості каналу, ми розглядаємо: проведення прямих трансляцій з метою створення середовища онлайн спілкування в реальному часі між викладачами та студентами, надання консультацій, пояснень та методичної допомоги в засвоєнні навчального матеріалу. А створення комплексу плей-листів з відео-заняттями фахових дисциплін з хорового диригування, методики музичного виховання та постановки голосу у форматі «Мікро-уроків» та «Web-тренажерів» – дозволить не втратити освітній ритм під час карантину.

Тетяна ОСИПОВА,
Олена БАБІЙ,
КЗ «Бахмутський педагогічний коледж»
Офіційний сайт закладу освіти
http://www.bpk.org.ua/

Досвід застосування електронних освітніх ресурсів в межах міжколеджної співпраці

Останнім часом у сфері інформатизації освіти основну увагу сфокусовано на створенні ефективних освітніх ресурсів. Орієнтуючись на потреби системи охорони здоров'я, особливості сприйняття і засвоєння знань студентами, в нашому закладі освіти на цикловій комісії терапевтичних дисциплін активно спостерігають процес переходу від текстових електронних продуктів до високоінтерактивних, мультимедійно насичених форм проведення занять, інернет-контенту.

У межах демонстрації використання активних інноваційних методів викладання в освітньому процесі підготовки молодших медичних спеціалістів викладачі терапевтичних дисциплін ВНЗ «Київський медичний коледж ім. П.І. Гаврося» Червона Г.М. і Пукавська О.Г. провели теоретичне заняття з теми «Гострі і хронічні лейкози. Гостра променева хвороба» (спеціалізація «Лікувальна справа» (кваліфікація: фельдшер), спеціальність 223 Медсестринство, галузь знань 22 Охорона здоров'я). Лекцію проведено зі створенням інтернет-контенту у вигляді відеотрансляції наживо в мережі Інтернет, на медіаплатформі фейсбуку із використанням зворотного зв'язку з глядачами у режимі реального часу на базі комунікатора месенджер, інтегрованого у медійну платформу прямих відеотрансляцій фейсбуку (https://www.youtube.com/watch?v=YryDdXGxkVM&t=8s).

Студенти, що не були присутні безпосередньо в аудиторії, мали змогу взяти участь в лекції віртуально, ставити питання в чаті і отримувати вичерпні відповіді від викладача-лектора або від викладача, що супроводжував віртуальну складову лекції.

На занятті представлено справжній арсенал новітніх технічних засобів, які на цикловій комісії терапевтичних дисциплін вже інтегровані в освітній процес на постійній основі. Так, для контролю ефективності навчання застосовані: вступна сократична бесіда, тестування з використанням вебтехнології Plikers (контроль вхідного рівня знань), розгляд клінічних кейсів, заплановано навмисно помилкові судження (поточний контроль), онлайн-вікторина за допомогою інтернет-сервісу мультимедійних дидактичних вправ LearningApp (контроль вихідного рівня знань https://learningapps.org/display?v=pfu6zxzca19). Скрайбінг – відео, створені в онлайн додатку PowToon https://www.youtube.com/watch?v=K8sWAlOqr_8 https://www.youtube.com/watch?v=K4aE2kYGWWQ&t=58s, піксельні посилання (генератор QR кодів https://www.qr-code.com.ua), що супроводжували анімований презентаційний відеоматеріал, допомогли викладачкам створити атмосферу ефективної творчої взаємодії, спрямованої на спільний пошук знань. Ретельно продуманий таймінг, риторичний стиль викладання, діалоговий формат спілкування, емоційне забарвлення шляхом широкого використання сторітеллінгу міцно тримали фокус уваги студентів протягом всього заняття.

Крім того, наживо до відеотрансляції долучилися близько ста глядачів – викладачів нашого коледжу та інших медичних закладів освіти Києва, Одеси і Одеської області, Дніпра, Львова, Сум, Житомира, Афули (Ізраїль). Відеозапис заняття за першу добу отримав 590 онлайн-переглядів. Методичний кабінет Одеського базового медичного училища, Рівненської медичної академії, Бахмутського медичного коледжу Донецької області організували спільний перегляд викладачів – членів методичних об'єднань внутрішньої медицини та основ медсестринства і студентів своїх закладів. Вони жваво обговорювали дистанційно те, що побачили, і високо оцінили роботу авторів та виконавців проєкту. Народилися нові ідеї щодо спільної освітньої діяльності медичних коледжів. Отримані результати навчання, на думку освітян, присутніх в оффлайн і онлайн-форматі, безумовно, допоможуть майбутнім молодшим медичним спеціалістам на посаді медичного фельдшера виявляти власну успішність не тільки в процесі персоналізованого медичного супроводу пацієнтів з тематичними нозологіями, але й сприятимуть ранньому виявленню гематоонкопроліферативних і радіаційних патологій.

Якість модернізації сучасної освіти багато в чому визначається інноваційним потенціалом середовища і педагогічного колективу. Інформаційно-комунікаційне забезпечення, використання мобільних технологій сприяють підтримці ситуаційного навчання, дозволяють посилити ефективність зворотного зв'язку. Цифровий контент забезпечує безперервність та персоналізацію освіти — студенти мають можливість звернутися до вивчення теми в будь-який час, в будь-якому місці, з будь-якого етапу.

Особливо яскраво гнучкість і динамічність електронних навчальних інструментів була актуалізована викладачами циклу терапевтичних дисциплін за неочікуваного переходу на дистанційний формат роботи коледжу під час пандемії коронавірусної інфекції і карантину з COVID – 19. Завдяки заздалегідь напрацьованому досвіду цифрового супроводу підготовки студентів вимушена трансформація не стала неабияким викликом і була використана не тільки для забезпечення якості надання освітніх послуг, але й для форсованого втілення нових проєктів та ідей.

Ганна ЧЕРВОНА,
Ольга ПУКАВСЬКА,
Київський медичний коледж ім.п.і. гаврося
Офіційний сайт закладу освіти
http://www.gavrosya.esy.es/

ДІЛОВА ГРА як інтерактивний метод навчання майбутніх технологів харчової галузі

Освіта в закладі освіти має готувати молодих фахівців, які здатні проявляти лідерські якості і творити краще майбутнє. Для цього недостатньо орієнтуватися на передання та засвоєння досвіду, накопиченого людством, а необхідно навчити студентів мислити, адже більшість проблем, що виникають у суспільстві мають відкритий характер і тому не мають однозначного і простого вирішення.

Сприятливість до нового, інноваційне мислення формується в людині в ранньому віці. Воно залежать від творчої атмосфери в сім'ї, закладі освіти, від викладачів, які працюють зі студентом. Дуже важливим є створити на занятті таку атмосферу зацікавленості, творчості, бажання діяти та співпрацювати.

У період навчання студенти пристосовуються, звикають до традиційних методів навчання, де все зрозуміло і немає місця для чогось невідомого. Застосування на заняттях інтерактивних педагогічних технологій змінює звичну для студента ситуацію навчання, характер його діяльності, ставить його в іншу позицію: студент перестає бути пасивним приймачем знань, а стає активним учасником навчання.

Ось чому метою своєї професійної діяльності ми обрали саме інтерактивне навчання, однією з форм якого є навчальна ділова гра. Це дає змогу розвитку творчих здібностей не лише студентів, а й своїх особистих. Адже ще Б. Шоу висловив думку, що **«єдиний шлях, що веде до знання – діяльність».** Ми вважаємо важливим створити комфортні умови навчання, забезпечити студентам ситуацію успіху, розвивати їх творчі здібності та вміння мислити.

Дійсно, дуже важливим є вміння співпрацювати, висловлювати свою думку, займати власну позицію та вирішувати творчі завдання. На своїх заняттях, починаючи з першого знайомства з групою, ми намагаємось «привернути» студентів до себе, тому що саме цей аспект у взаєминах студент – викладач є запорукою успішного навчання. Якщо контакт удалося встановити, то студенти ніколи не будуть боятися висловити свою думку, навіть, коли вона є помилковою, наполягати поставити цікаве запитання, обговорити його.

На своїх заняттях ми намагаємося створити творчу обстановку, яка сприяє розвиткові активності. Необхідно дотримуватися трьох правил активного навчання:

Перше правило, людина може бути активною тільки тоді, коли вона почувається в безпеці. Тому, відповідаючи, студент може розраховувати на допомогу товаришів та викладача.

Друге правило, людина є активною не просто тоді, коли рухається чи багато розмовляє, а тоді, коли її видима активність поєднується з інтенсивною роботою думки, коли в неї з'являються відчуття та емоції, коли її доробок врахований і оцінений оточуючими, особливо тими, хто є для неї авторитетом.

Третє правило, людина може бути повністю активною, коли розуміє, навіщо потрібно те, що вона робить, коли бачить зв'язок між затраченими зусиллями та отриманими результатами.

Цим правилам активності цілком відповідає ділова навчальна гра.

Навчальна ділова гра – це практичне заняття, що моделює різні аспекти професійної діяльності тих, хто навчається, і забезпечує умови комплексного використання знань з технології переробки, промислової санітарії, обладнання галузі, організації та планування підприємств, охорони праці.

Основними вимогами, що ставляться до ділових ігор мають бути:

• комплексність, що охоплює, за можливості більшість управлінських функцій;

• динамічність, що дозволяє безпосередньо долучати чинник часу в освітній процес;

• різнобічність, що забезпечує розвиток комплексу знань, навичок і особистісних якостей технолога.

Типові ознаки ділової гри:

• рольовий характер подання матеріалу;

• наявність проблеми і різне ставлення до її вирішення;

• повторюваність ситуацій;

• динамізм розвитку;

• керованість.

Діючи в типових ситуаціях, що відображають чинники реальності, учасники ділової гри спираються на особистий досвід чи інформацію, яку мають у своєму розпорядженні, як діяли б реальні учасники подій.

Мова йде про формування в студентів стилю професійного спілкування. Професійний стиль спілкування складається із засвоєних стереотипів – уміння ними користуватися в конкретних ситуаціях, що формуються в ситуаційній діловій грі, має забезпечити здобувачам освіти адекватний стиль мови і ділову поведінку, яка в кінцевому результаті сприяє підвищенню професійного уміння.

У процесі ділової гри теоретичні знання втілюються в практичну діяльність і використовуються в процесі інтенсивної інтелектуальної роботи в пошуках шляхів та засобів вирішення виробничої проблеми, що покладена в основу сценарію гри.

Ділова гра проходить у вигляді однієї робочої зміни, впродовж якої фахівці вирішують проблемні виробничі ситуації, що склалися.

Приклад. На зміну надійшла партія яблук. Необхідно визначити якість сировини та послідовність її переробки.

Лаборант проводить відбір середньої проби та визначає желатинізацію яблук, які передбачалися на виробництво джему. За недостатньої кількості пектинових речовин, технолог приймає рішення про направлення цієї партії яблук не на виробництво джему, а на соки. Майстер приймального відділення оформлює акт приймання партії сировини та направляє її в сокový цех.

Роль ділової гри в навчанні майбутніх техніків-технологів визначається тим, що вона спрямована на вирішення завдань, що входять до їхньої професійної компетенції та на розвиток творчого мислення і накопичення досвіду аналізу управлінських завдань, що вирішують на виробництві.

Наприклад, для виробничої наради потрібно підготувати ситуацію, для вирішення якої потрібно провести виробничу нараду в цеху, на яку запрошують майстра зміни, технолога цеху, завідувача лабораторії з питань:

• забезпеченості робочої зміни сировиною, тарою та тароматеріалами;

• робочого стану обладнання;

• причин виникнення браку продукції.

Таке заняття завчасно готують, розподіляють завдання студентам і функції, які вони виконуватимуть.

Зміст ділової гри скеровано на розвиток індивідуально-психологічних особливостей студента, і, в першу чергу, таких як творча фантазія, уміння логічно мислити, вибирати оптимальне рішення поставленої задачі.

У процесі гри у студентів виробляється звичка зосереджуватися, самостійно думати, розвивати увагу. Для викладача гра стає інструментом виховання, що дає змогу цілком враховувати вікові особливості студентів, розвивати ініціативу, створювати атмосферу розкутості, самостійності, творчості та умови для саморозвитку.

Студенти мають змогу показати себе в грі, свої здібності, можливості, свою самостійність, наполегливість, кмітливість, випробувати відчуття задоволеності, успіху.

Гра є методом навчання, який скерований на моделювання реальної дійсності з метою ухвалення рішень у конкретній ситуації, її основною метою є поглиблення інтересу до навчання і тим самим підвищення ефективності навчання. Гра здається безтурботною і легкою, насправді, вона вимагає у студента віддачу максимуму своєї енергії, розуму, витримки, самостійності. Під час проведення ділових ігор також вирішують внутрішні проблеми (наприклад, спілкування), з іншого боку, це можливість для самореалізації, творчого підходу до роботи, реалізації власних ідей.

Гра стимулює краще запам'ятовувати і розуміти матеріал, що вивчають, а також сприяє підвищенню мотивації і дозволяє навчати комплексно використовувати органи чуття під час сприйняття інформації, а також самостійно і неодноразово відтворювати її в нових ситуаціях.

Ділову гру проводять на завершальному етапі навчання, зважаючи на її методичні складності.

Таким чином, ситуаційна ділова гра – це ефективний метод навчання техніків-технологів правильно і чітко застосовувати технологічні знання і набуті практичні навички.

У нашому закладі освіти як виховні заходи ми широко використовуємо ігрові технології серед студентів технологічних спеціальностей. Так, найбільший інтерес серед студентів третього курсу викликає конкурс-гра «Кращий за професією». Цей захід дозволяє не тільки виявити рівень знань студентів та вміння володіти своїми знаннями, але й дозволяє студентам продемонструвати свої творчі здібності, розум, вміння та навички, самостійність та виховати зацікавленість до обраної спеціальності.

Отже, впровадження інноваційних педагогічних технологій навчання є пріоритетним напрямом реформування вітчизняної системи вищої освіти. Використання інтерактивних методів навчання, а саме ділових навчальних ігор, дозволяє створити принципово нову інформаційну освітню сферу, що надає широкі можливості для освітньої діяльності, підвищує мотивацію, розвиває самостійність, забезпечує індивідуалізацію та диференціацію освітнього процесу, сприяє модернізації традиційної системи навчання.

Досвід розвинених країн світу свідчить, що в умовах ринкової економіки статус, функції фахівців змінюються, тому що ринок вимагає великої гнучкості, ділової активності, наполегливості на своїй позиції та інтересах справи, якою займається фахівець. Завдання сучасного викладача – формувати у студента ці якості. Китайське прислів'я каже: «Даючи людині рибу, можна її нагодувати на день, навчаючи ловити рибу – на все життя». Інакше кажучи, викладач повинен створити умови для того, щоб студенти свідомо навчалися обраній професії.

Юлія НЕСТЕРОВА,
Ольга ПОПОВА,
ВСП «Бердянський коледж
Таврійського ДАТУ
імені Дмитра Моторного»
Офіційний сайт закладу освіти
http://bc.tsatu.edu.ua/

БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР КОЛЕДЖУ – КОМУНІКАТИВНИЙ МАЙДАНЧИК ДЛЯ ТВОРЧОСТІ СТУДЕНТІВ

Бібліотечні інновації стали сьогодні невід'ємною складовою діяльності закладів освіти. Інноваційну політику нашого коледжу визначено «Програмою розвитку ВСП «РК НУБіП України» на 2016–2020 роки «Рівненська ініціатива». У ній передбачено комп'ютеризацію бібліотечних процесів, надання доступу до світових інформаційних ресурсів, створення електронного каталогу, забезпечення віддаленого доступу до електронної бібліотеки, це необхідні умови для підготовки конкурентоздатних фахівців. Не менш важливим для виховання майбутнього професіонала є розвиток креативного мислення, здатності до творчої самореалізації, соціальної взаємодії. Вирішення цих завдань потребує сучасних підходів до бібліотечної роботи. Бібліотека коледжу покликана стати комунікативним майданчиком, в якому легко здобувати освіту, комфортно спілкуватися та розвивати свої унікальні здібності.

Саме таку атмосферу єднання навчання та творчості ми прагнемо створити у бібліотечно-інформаційному центрі коледжу. Це відносно новий структурний підрозділ, результат об'єднання бібліотеки та лабораторії технічних засобів навчання. Мета такого реформування – активне застосування інноваційних бібліотечних та освітніх технологій. Реалізувати технічний супровід освітнього процесу допомагає медіазал, який тепер входить у структуру бібліотечно-інформаційного центру. Сучасне мультимедійне обладнання медіазалу незамінне як для навчальних занять, так і для бібліотечно-інформаційних заходів, відеоконференцій у режимі он-лайн, демонстрації відеофільмів, електронних презентацій і т. інше. Заняття з інформаційної культури та бібліотечно-бібліографічних знань, ознайомлення з інформаційними ресурсами для усіх спеціальностей проводимо з використанням інтерактивної дошки, відеопрезентацій, підготовлених бібліотекарями, викладачами та студентами.

Щоб зацікавити сучасного користувача, залучити ініціативних студентів до творчої активності, використовуємо інтерактивні, ігрові елементи в поєднанні з традиційними, орієнтуємося на інтереси молоді та спонукаємо проявити власні здібності. Популярними у коледжі стали нові форми бібліотечних заходів – артзустрічі, бібліомікси, виставки-вернісажі, інсталяції, квести, літературні ігри, мистецькі зустрічі, літературні кав'ярні, каравани історій, театр книги.

Молодь сьогодні віддає перевагу спілкуванню у соцмережах. Гаджети в умовах дистанційного навчання стали також невід'ємною частиною освітнього процесу. Тому для віртуальної взаємодії зі студентами динамічний вебсайт коледжу дуже важливий. Оновлена сторінка бібліотечно-інформаційного центру представлена на сайті коледжу в головному меню. Інформація систематизована за розділами: «Бібліотечно-інформаційні заходи», «Історія бібліотеки», «Кадри БІЦ», «Нові надходження», «Новинки періодичних видань» та «Е-бібліотека». Додано гіперпосилання на офіційну сторінку бібліотечно-інформаційного центру в соціальних мережах. Це – наш інтерактивний шанс заявити про рідний коледж, бібліотечно-інформаційний центр та, насамперед, розповісти про людей, які творять його позитивний імідж. Це також простір для спілкування із однодумцями, прихильниками книги і читання, майданчик для популяризації творчих здобутків наших користувачів. Студенти самі долучаються до створення публікацій, особливо полюбляють фоторепортажі, яскраві відео про заходи, у яких вони брали участь. Поширюють повідомлення у фейсбуці, інстаграмі, на ютуб-каналі. Завдяки цьому про різнобарвне студентське життя, творчі успіхи дізнаються батьки, друзі, реальні та віртуальні. Переглянути відео можна за посиланням: https://www.youtube.com/watch?v=BuE7aLNlGkU.

Підтримати творчість юнаків та дівчат, сприяти розвитку юних обдарувань покликаний бібліотечний проєкт «Літопис талантів альма-матер». Мета проєкту – зібрати, систематизувати та зберегти для історії коледжу інформацію про літературні, художні здобутки студентів та випускників, а також викладачів коледжу. Проєкт має два основних напрями – про літературну творчість та візуальне мистецтво (живопис, графіка). Учасниками бібліотечного проєкту стають користувачі, які надають власні витвори для презентацій, беруть участь у літературних читаннях, артвиставках.

Проєкт реалізують низкою заходів – літературні вечори, кав'ярні, зустрічі з письменниками Рівненщини, виставки-презентації художньої творчості, вернісажі в інших закладах освіти міста. Досить успішною стала експозиція художніх робіт студентів коледжу «Світ навколо нас», яку було організовано спільно з відділом мистецтв Рівненської обласної бібліотеки. Власний світ художніх образів, незвичайний і талановитий, впродовж місяця привертав увагу читачів обласної книгозбірні.

Своєрідне мистецьке бачення світу виявили юні художники на виставці- презентації «Бібліотек@: знай, мрій, твори», підсумком якої стало відео «Літопис талантів альма-матер. Живопис. Графіка. Художнє фото». Переглянути відео можна за цим посиланням: https://www.youtube.com/watch?v=EO0TjQWiRdk.

Інтеграції юних літературних талантів у суспільне та культурне життя міста сприяє взаємодія з Рівненською обласною організацією Національної спілки письменників. Її очільниця Ірина Баковецька-Рачковська є ініціатором та організатором багатьох літературно-мистецьких проєктів для обдарованої молоді. Популярна поетеса, журналістка, краєзнавець, композиторка, громадська діячка, засновниця власного стилю етнорок захоплює своєю неординарністю з першої хвилини спілкування. Ірина Володимирівна – завжди бажана гостя нашого коледжу. Інформацію про зустріч з харизматичною Іриною Баковецькою-Рачковською, прем'єру її психологічного детективу «Пластилін» можна переглянути за посиланням: http://rcnubip.org.ua/news/2019/10/16/literaturne-slovo-zustrich-z-rivnenskoyu-pismennic.

Поетичну творчість студентів втілено в одному з перших випусків «Літопису талантів альма-матер». Учасниками творчого вечора у читальному залі стали студенти та випускники коледжу: автор

Гімну коледжу Марія Луцюк, дипломанти фестивалю «Голосіївська весна» у номінації «Авторська поезія» Роман Муштук, Валентина Грабар та інші. Зворушливо і натхненно читали студенти власні вірші, демонстрували у власних поезіях проникливі думки та емоційні переживання. Підсумком зустрічі став музичний відеоролик з поетичними замальовками студентів. Переглянути відео можна на сторінці бібліотечно-інформаційного центру за посиланням: https://www.facebook.com/watch/?v=1167004753633529

Сподіваємося, що ідея цього проєкту знайде відгук у наступних поколіннях творчого студентства і матиме своє продовження. Зараз ми розпочали роботу з наповнення бібліотечного проєкту новим розділом «Дизайн» – про чудові архітектурні композиції, створені студентами та викладачами технічного відділення коледжу. Крім персональних робіт, у відео представлено неймовірні колективні роботи майбутніх дизайнерів під керівництвом викладачів Ольги Масло та Тетяни Сороки.

Зібрані відеоматеріали утворюють своєрідний електронний літопис талантів коледжу, а нашою амбітною перспективою є прагнення видати книгу-альбом «Літопис талантів альма-матер». Ми пишаємося досягненнями наших користувачів та переконані, що творчість у поєднанні з професійними знаннями допоможе їм стати справжніми фахівцями. Впевнені, що серед учасників проєкту – майбутні митці, навіть знаменитості, творчість яких у свій час розвивалась у затишному читальному залі рідного коледжу.

Бібліотечно-інформаційний центр проводить також інші популярні серед наших студентів інтерактивні заходи. Передусім це квести, які поєднують розв'язування інтелектуальних завдань з ігровими елементами. Багато вражень отримали учасники екологічного квесту «Climat actions», організованого громадською організацією «Екоклуб» в Рівненській міській бібліотеці для молоді. Завдання квесту безпосередньо пов'язані з глобальними екологічними проблемами людства. Команда нашого коледжу «Дизайнер» впевнено здолала усі перепони та здобула першість серед команд міста.

Веселим, динамічним, інтелектуальним квестом «Як козаки у бурсі вчилися…» був відзначений День українського козацтва та День захисника Вітчизни. Творчі завдання, цікаві питання історичної вікторини, головоломки на кмітливість, гумористичні елементи, змагання зі стрільби у тирі, козацькі пісні – це був справжній мікс інтелекту, творчості та винахідливості. Креативність у підготовці та проведенні квесту виявили здобувачі освіти, викладачі, члени бібліотечної ради, завідувачі відділень. Змагання двох команд юридичного відділення було енергійним, наполегливим та веселим. Солодким підсумком стали «козацькі скарби», віднайдені студентами у кабінеті директора коледжу Корсуна Я.П., який виступав у ролі козацького гетьмана. Такі заходи згуртовують колектив, сприяють розвитку творчої активності студентів і підносять престиж бібліотечно-інформаційного центру як сучасного комунікативного майданчика.

Інформацію про квест розміщено на сайті коледжу за посиланням:

http://rcnubip.org.ua/news/2019/10/11/kvest-yak-kozaki-u-bursi-vchilisya.

Отже, інноваційна діяльність, поєднання традиційних форми роботи з новітніми інформаційними технологіями є пріоритетом розвитку бібліотечно-інформаційного центру. Важливою складовою інноваційного розвитку є професійна компетентність наших бібліотекарів, уміння творити інноваційний простір, реалізувати творчий потенціал як власний, так і користувачів. Інноваційні перетворення бібліотечно-інформаційного центру коледжу спрямовані на розвиток творчої активності, формування активної життєвої позиції студентів, виховання покоління молодих людей, здатних перетворювати світ і свою країну на краще.

Стисло і влучно про діяльність бібліотечно-інформаційного центру інформує відео «П'ять причин, щоб стати читачем БІЦ ВСП «РК НУБіП України», переглянути його можна за посиланням:

http://rcnubip.org.ua/bibliotechno-informacijnij-centr.

Людмила БАЛДИЧ,
Людмила БУРЯЧИНСЬКА,
ВСП «Рівненський коледж
НУБіП України»
Офіційний сайт закладу освіти
http://rcnubip.org.ua/

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ЕКОФЕСТИВАЛЮ «ЧИСТЕ МІСТО ФЕСТ 2019»

Одним зі стратегічних завдань поглиблення європейської інтеграції, що має на меті створення єдиної Європи, є охорона довкілля. При цьому найактуальніша проблема всіх цивілізованих країн полягає в оптимізації взаємодії суспільства і природи шляхом підвищення рівня екологічної культури населення і, передусім, молоді. Тому, входження України у світовий освітній простір висуває підвищені вимоги як до екологічної освіти молоді, так і до професійної підготовки фахівців у галузі екології. Увесь комплекс екологічних проблем сучасності потребує нового осмислення, докорінного перегляду екологічної підготовки майбутніх фахівців цієї галузі.

Актуальність цієї тематики зумовлена загостренням низки суперечностей, зокрема: між соціальним запитом суспільства на екологічно культурну, екологічно освічену особистість та існуючим рівнем підготовки фахівців галузі екології; між необхідністю ефективного цілеспрямованого формування екологічної культури особистості і рівнем підготовленості фахівців цієї галузі до методик та технологій здійснення цього процесу. Зазначене вище свідчить про те, що підготовка майбутнього фахівця в галузі охорони навколишнього природного середовища є актуальною проблемою у діяльності закладів вищої освіти і потребує нових підходів до її оптимального вирішення.

Професійна екологічна освіта слугує потужним важелем повороту людства від руйнівного споживацького способу життєдіяльності до конструктивного і бережливо відновлювального. І значно сприятиме цьому дуалізація екологічної освіти, освітньо-виховна, екопросвітницька робота зі студентами, тісне поєднання навчальних дисциплін із життям, навчання з виробничою діяльністю.

Нові державні стандарти освіти визначають головну вимогу до особистості – освіта має бути продуктивною. Цей підхід вносить важливий соціальний аспект як у процес навчання, так і у процес виховання, який полягає в тому, щоб забезпечити і реалізувати продуктивну освіту особистості необхідно так побудувати процес взаємодії у соціумі, щоб це було ефективно і результативно. А отже, освітня система, що повноцінно підтримує науку, має культивувати інноваційну наукову творчість в її різних формах. Вона має виробляти у студентів здатність до самостійного пошуку, інтерес до вибраної галузі діяльності.

Ключовою фігурою якості освіти є, передусім, компетентність носія знань (викладача), який передає знання за допомогою різних методик тим, хто навчається в процесі реалізації усіх рівнів освіти. Сам викладач має володіти, розвивати і уміти використовувати свій творчий потенціал, бути для освіти творчо мислячим фахівцем, адже якість освіти – одна з найгостріших проблем сучасності. Випускник вищого та фахового передвищого закладу освіти має отримати таку підготовку, яка дасть йому змогу займати активну позицію у сфері інформаційної взаємодії, що розвивається, і бути конкурентоспроможним на ринку праці.

Отож, якщо буде ефективно подоланий існуючий «теоретично-практичний бар'єр» поміж освітнім процесом і ринком праці, створена реальна можливість надання сучасних компетенцій випускникам закладів освіти, у майбутньому підвищиться і конкурентоспроможність фахівців цього профілю на теренах нашої держави та за кордоном.

У культурному просторі сучасної України все більшого поширення набувають фестивалі – у найрізноманітніших формах і масштабах. Організатори є рушійною силою процесу, ставлячи певну мету проведення заходу. Все більше фестивалів охоплюють у свою концепцію поширення екологічного мислення – ідеї збереження природних ресурсів, захисту природного середовища від забруднення тощо. Можна сказати, що в тематиці великих фестивалів віддзеркалюються наявні глобальні проблеми людства.

Отже, зважаючи на усе вищезадекларованe, далі, на правах партнерів, запропонуємо наш досвід інноваційної діяльності як викладачів Екологічного фахового коледжу Львівського національного аграрного університету щодо організації

інноваційної діяльності освітньо-виховного процесу серед студентської молоді у контексті проведення Екофестивалю «ЧИСТЕ МІСТО ФЕСТ 2019»

Основна концепція Екофестивалю «ЧИСТЕ МІСТО ФЕСТ 2019» полягала у популяризації роздільного сміттєзбору-сортування сміття, раціонального використання природних ресурсів, екологічно дбайливого ставлення до довкілля відповідно до Стратегії сталого розвитку людства. Усі присутні мали добре усвідомити, що кожному з нас потрібно так обережно використовувати наш природно-ресурсний потенціал, аби залишити можливість наступним поколінням, теж, користуватися тими самими ресурсами.

Інноваційно-просвітницька робота викладачів Екологічного фахового коледжу ЛНАУ щодо формування у студентів, молоді та загалом населення Львова і Львівщини екологічної свідомості, культури поводження з ТПВ, під час проведення Екофестивалю відбувалася поетапно, послідовно, шляхом реалізації таких механізмів впливу, зокрема:

- інформування викладачами та студентами населення щодо освітньо-виховної діяльності в Екологічному фаховому коледжі ЛНАУ;
- формування та висвітлення через засоби масової інформації, Інтернет, соціальні мережі мети та завдань проєкту;
- організація викладачами та студентами соцопитування цільової аудиторії, відвідувачів і гостей щодо проблеми раціонального поводження з ТПВ;
- організація викладачами та студентами спілкування та пропагування раціональних способів поводження з відходами за допомогою інтерв'ю;
- організація викладачами презентацій екоініціатив і екопроєктів (координація усіх закладів освіти, присутніх на Екофестивалі);
- підготування й організація музичної частини та виступ колективу художньої самодіяльності Екологічного фахового коледжу ЛНАУ;
- організація й участь студентів у екоіграх;
- вироблення стратегії й організація викладачами роботи волонтерів.

Запропонована інноваційність в освітньо-виховному процесі приводить до зміни взаємин викладача та студента, де студент перетворюється у важливий освітній суб'єкт, залучений до активної, творчої співпраці з викладачем, зацікавлений у здобутті глибоких і актуальних професійних знань. Тематика екофестивалів віддзеркалює глобальні екологічні проблеми міста, району, регіону, людства. Займаючи все вагоміше місце в інформаційному просторі суспільства, фестивалі неминуче впливають на суспільну думку, настрої, менталітет загалом. Необхідно використовувати цей вплив, підвищуючи екологізацією свідомості різних категорій населення.

Вважаємо, що завдяки інноваційній діяльності викладачів та студентів Екологічного фахового коледжу Львівського національного аграрного університету у контексті проведення Екофестивалю «ЧИСТЕ МІСТО ФЕСТ 2019» був ефективно подоланий існуючий «теоретично-практичний бар'єр» поміж освітнім процесом і застосуванням декотрих отриманих знань і умінь у практичних умовах, створена реальна можливість апробації в умовах живого спілкування «питання–відповідь». Ініціативу участі зможуть перейняти й ефективно втілювати науково-педагогічні працівники, освітяни, громадські організації та активісти в інших регіонах України, що однозначно призведе до зростання екосвідомості населення, ефективного підвищення екологічної культури громадян у контексті поводження з твердими побутовими відходами та раціонального ставлення до природних ресурсів.

Наталія ДОЦЕНКО,
Юлія БОРУЦЬКА,
Екологічний фаховий коледж
Львівського НАУ
Офіційний сайт закладу освіти
https://eklvivnau.com.ua/

МІСЦЕ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ В ЖИТТІ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Шалений ритм сучасного життя, використання мобільних телефонів, комп'ютерів, планшетів обмежує нашу молодь у живому спілкуванні, більша частина якої не вміє грамотно і зрозуміло висловити власну думку. Студенти мало читають та мають бідний словниковий запас, використовуючи гаджети як джерела інформації, часто копіюють матеріал або переписують у конспект, навіть не розуміючи змісту обраного матеріалу (механічно).

Студенти не вміють проявляти власні почуття (співчувати, морально підтримувати один одного, щедрість, любов) до ближнього. Причиною черствості душі та низького рівня культури є відсутність або низький рівень духовної культури.

Духовна культура особистості – це рівень моральної досконалості людини, сукупність моральних чеснот, які вона накопичила, рівень освіченості та творчого розвитку.

Духовність – це внутрішній світ людини, зв'язок людини з релігією.

Духовність – це стрижень, фундамент внутрішнього світу людини. Духовності не можна навчити за допомогою настанов, можна вказати лише шлях, але не можна примусити ним йти. Духовність – це те, що відрізняє людину від інших істот, те, що властиве лише їй одній.

Сучасне українське суспільство переживає моральну кризу, спричинену передусім утратою християнських цінностей, орієнтацією на індивідуалізм, прагматизм і споживацтво в особистому та суспільному житті.

Духовний вакуум охопив систему освіти і виховання. Втрачено основи християнського світогляду, внаслідок чого неможливе формування підвалин національної ідеї, яка об'єднує. У змісті освіти спостерігається світоглядний хаос, орієнтація на бездуховний інтелектуалізм. Все це негативно позначається на духовному і фізичному здоров'ї особистості. У молоді втрачається сенс життя, впевненість у власному майбутньому і майбутньому своєї країни.

Поширюються такі негативні явища у дитячому і молодіжному середовищі, як алкоголізм, наркоманія, токсикоманія, суїцид, злочинність і вештання. На розвиток особистості негативно впливають: продукція секс-індустрії, засоби масової інформації. Тому проблему духовного виховання молодого покоління сьогодні відносять до ряду глобальних. Вона усвідомлюється багатьма країнами, народами. Становлення духовності – це вища мета кожної особистості, адже в міцному ґрунті духовності зростає й особистість людини.

Три основні напрями виховної роботи, через які формується духовна культура особистості, на яких опирається сьогоднішнє духовне відродження, – це сім'я, заклад освіти та церква.

Сім'я є колискою духовності для кожної людини. Фундамент християнського виховання закладають батьки. Виховання дитини в сім'ї починається з моменту зачаття дитини. В цей час зароджується нове життя, Бог дає душу й тіло, які ростуть і розвиваються. З цього часу між батьками і дитиною утворюється невидимий духовний зв'язок. Тобто всі думки, слова та вчинки батьків впливають на дитину. Якщо батьки живуть благочестиво, то їхнє життя освячує дитину, якщо живуть гріховно – опоганюють дитину. Таким чином, батьки виховують дитину власним прикладом.

Наші діти – наша надія, наша радість і наша старість. Український народ, за словами Софії Русової, здебільшого був релігійним, віруючим, тому і в родинному колі дітей вчили дотримуватись Заповідей Божих, що визначало норми моралі та їхню поведінку. Дитина не народжується моральною чи аморальною, вона поступово стає такою, залежно від того, в якому середовищі і в яких умовах живе, яке дістає виховання.

Найважливіша умова духовного виховання у християнській педагогіці – зберегти і примножити у дитячій душі Божественну благодать, закладену від народження.

Костянтин Ушинський висловив багато цікавих думок, як саме треба виховувати дітей у сім'ї. Він вважав, що батьки мають добре знати своїх дітей, їхні можливості та нахили. Батьки завжди є вихователями своїх дітей і закладають перші зерна майбутніх успіхів чи невдач виховання.

Батькам необхідно виховувати в своїх дітях з дитинства почуття любові до Вітчизни, вірність своєму народові, правдивість, сміливість, щирість, скромність, відвертість, працьовитість, сильну волю. Софія Русова вважає, що діти в своєму оточенні мають бачити найбільше добра і краси. Родинне виховання здійснюється засобами колискової, народних казок, ігор, пісень, лічилок. У родинному вихованні метою є «не вчити дитину, не давати готові знання, а більш усього збудити в дитині її духовні сили, розворушити її цікавість, виховати її почуття, щоб очі дитини вміли бачити, вуха дослуховуватися до всього, рученята вміли заходжуватися й коло олівців, і коло ножиць, і коло глини, і коло паперу».

Духовність і моральність – це головне, що складає фундамент людини як особистості. У ній запорука гармонійного розвитку всіх потенційних можливостей особистості, запорука того, що плоди її діяльності дійсно слугуватимуть в ім'я людини як вищої цінності. Духовно розвинута людина не тільки усвідомлює велич Творця, але здатна любити інших, творити добро, милуватися красою, поважати старших, бути ввічливою, знати ціну життя і завжди прагнути ще більш духовно збагатити себе. Духовність породжує шляхетність, допомагає кожній людині стати людиною.

Олена АЛЄКСАХІНА,
Київський фаховий коледж міського господарства Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
Офіційний сайт закладу освіти
http://amu.edu.ua/

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ТЕХНІКА-ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА

Технік-електромеханік – це висококваліфікований фахівець, що володіє як традиційними, так і новітніми технологіями, впровадженими в будівельну індустрію.

Саме таких фахівців випускає Київський коледж міського господарства Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Підготовка висококваліфікованих молодших спеціалістів, які забезпечують якісну та надійну роботу ліфтових та ескалаторних установок, траволаторів тощо як в житлових будинках, так і спорудах громадського призначення. Безперебійне електропостачання будівель та споруд, усіх служб міського господарства є упродовж усієї історії коледжу справою честі педагогічного колективу.

Випускники коледжу – це фахівці в галузі електропостачання житлових масивів та промислових підприємств; будівництва підприємств енергетики та промисловості, монтажу і встановлення збірних конструкцій; обслуговування освітлювальних та силових електроустановок; монтажу та експлуатації трансформаторних підстанцій, ліфтів, ескалаторів, траволаторів та інших вантажних механізмів.

Метою статті є пошук сучасних освітніх технологій професійної підготовки техніка-електромеханіка через теоретичний і практичний вимір, пошук стратегічних напрямів проходження виробничих практик на базових підприємствах, що обумовлює професійний розвиток культури майбутніх фахівців за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

Розвиток професійної культури техніка-електромеханіка досягається у практичному та теоретичному вимірі через:

- упровадження автоматизованого тестового контролю складових професійної компетентності (компетенцій) студентів за дисциплінами спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія»;
- теоретичну підготовку фахівців до практичної фахової діяльності;
- створення якісного показника циклової комісії електротехнічного обладнання будівель і споруд, удосконалення та поповнення теоретичної бази студентів за фаховим напрямом підготовки;
- організація моніторингу якості компетентності (компетенцій) студентів на основі тестування;
- упровадження комп'ютерного тестування в систему контролю за рівнем сформованості професійної компетентності (компетенцій) студентів;
- вивчення в практичному вимірі на базових підприємствах робототехнічної системи установки ліфтів, що надає швидкість роботи; відсутність можливості нещасних випадків у зв'язку з падінням персоналу на висоті; монтажники не дихають пилом у шахті ліфта; безоплатна робоча сила та точність монтажу;
- вивчення та удосконалення універсальних інструментів проєктування і редагування електричних мереж;
- забезпечення можливості самостійної перевірки складових професійної компетентності студентів з використанням технічних засобів (інтернет-тестування, СДбібіліотек);
- постійне вдосконалення організації освітнього процесу за підсумками аналізу результатів тестування;
- забезпечення можливості вибору місця проходження виробничої практики та відповідно до тематики КП (ДП) за кращими результатами складених тестів з основних напрямів фахової підготовки ЦК: з електропостачання будівель і споруд; з ліфтового обладнання та ескалаторного обладнання;
- вивчення та аналіз теоретико-методологічних проблем професійної підготовки «техніка-електромеханіка».

До питання пошуку сучасних освітніх технологій професійної культури техніка-електромеханіка в теоретичному та практичному вимірі циклова комісія електротехнічного обладнання будівель і споруд вирішує через результати виконання курсового та дипломного проєктів, упроваджень у тематики КП (ДП) інноваційних засобів програмного забезпечення MagiCad Electrical та AutoCAD Electrical, які є надійним інструментом для швидкого та ефективного проєктування електричних мереж, що використовують успішно на виробництві, де студенти спеціальності 192 мають змогу познайомитися з новітніми технологіями систем електропостачання, ліфтового чи ескалаторного виробництва, що має відображення у звітах-щоденниках.

Інна БОНДАРЧУК,
Надія КОРНІЄНКО
Київський фаховий коледж міського господарства Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
Офіційний сайт закладу освіти
http://amu.edu.ua/

Скажи булінгу «НІ!»

Актуальність такого явища, як булінг зумовила необхідність системного підходу в профілактиці насильства у закладах освіти.

Наслідки булінгу виходять далеко за межі школи і шкільного двору. Якщо ви мати/батько чи опікун, дізнайтеся, на що ви маєте звертати увагу, що ви можете зробити, і куди ви можете звернутися за допомогою. Що таке булінг? «Булінг» – це агресивна поведінка, що зазвичай повторюється. Вона має за мету завдати шкоду, викликати страх або тривогу, або ж створити негативне середовище у школі для іншої особи. Булінг виникає у ситуації, в якій існує реальний чи уявний дисбаланс сил. Прийнятність насилля в дитячому віці як способу вирішення проблеми переростає в сприйняття його за норму в дорослому житті.

Причиною появи булінгу (цькування) в закладах освіти часто є низький рівень емоційного інтелекту учнів/учениць, відсутність навичок правильної комунікації та співпраці, толерантного ставлення та прийняття інакшості. Коли дитині погано – вона переносить свої емоції на інших, часто навіть не розуміючи, що саме зумовило таку поведінку. Що ж може зробити вчитель/вчителька, аби сформувати навички позитивної комунікації та побудувати в групі (класі) безпечну і комфортну атмосферу?

19 січня 2019 року набув чинності Закон України від 18.12.2019 року № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».

Так, Закон України «Про освіту» доповнено пунктом, яким передбачено, що булінг (цькування) – це діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Крім того, внесено відповідні доповнення до статей Закону України «Про освіту», які визначають права та обов'язки засновника та керівника закладу освіти, педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу здобувачів освіти та їхніх батьків.

Зокрема, передбачено обов'язок засновника закладу освіти вживати заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу.

Керівник закладу освіти має забезпечувати створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі: розглядати заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видавати рішення про проведення розслідування; забезпечувати виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування); повідомляти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

Передбачено також зобов'язання закладів освіти забезпечувати на своїх вебсайтах відкритий доступ до правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти, плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, порядку подання та розгляду заяв (з дотриманням конфіденційності) про випадки булінгу від здобувачів освіти, їх батьків.

Педагогічні працівники:

- мають право на захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;
- зобов'язані повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

Зміни щодо протидії булінгу внесено також до спеціальних законів «Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про вищу освіту».

Запроваджується адміністративна відповідальність за булінг. Так, доповненою статтею 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено, що булінг (цькування), що вчиняється стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесят до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Якщо цькування вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, то штраф становитиме від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Також передбачено, що неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів поліції про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до 20% заробітку.

Булінг може виявлятися у багатьох формах. Він може бути:

- фізичним – завдання ударів, штовхання, пошкодження або крадіжка власності;
- словесним – обзивання, глузування або висловлювання, якими ображається стать, раса або сексуальна орієнтація;
- соціальним – виключення інших із групи чи розповсюдження пліток або чуток;
- в письмовій формі – написання записок або знаків, що є болючими чи образливими;
- електронним (загальновідомий як кібербулінг) — поширення чуток та образливих коментарів з використанням електронної пошти, мобільних телефонів (наприклад, надсилання СМС) і сайтів.

За результатами дослідження UNICEF – кожна четверта дитина (25%) зазнала булінгу з боку однокласників протягом останніх трьох місяців. А 67% пережили прояви такого насильства.

48% дітей ніколи не розповідали про випадки насилля в школі, а 25% говорили про це не з дорослими, а з другом, братом чи сестрою. З тих, хто мовчать, 40% соромляться про це говорити, а 22% заявили, що це нормальне явище.

Вчені ВООЗ вказують також на медичні наслідки впливу булінгу. Знущання над дітьми призводить до:

- соматичних наслідків, таких як головний біль, біль у спині та животі;
- психологічних розладів (депресія, поганий настрій, нервозність, почуття самотності й думки про суїцид);
- психологічної дезадаптації – неспроможність сформуватися повноцінному індивіду, який би відповідав вимогам суспільства;
- розвитку стійких моделей асоціальної поведінки, серед яких – агресія, насильство;
- поширення алкоголізму та наркоманії через замовчування випадків насилля.

Поганий вплив булінг має також і на неучасників цього явища. Спостерігачів ініціатори насилля змушують сприймати жорстокість щодо інших як належне.

Крім того, експерти зауважують, що булінг формує в дітей уявлення про те, що просування в ієрархії, статусність індивіда в групі залежать не стільки від його здобутків, прагнення до справедливості, скільки від підтримки лідера групи.

Наскільки серйозною проблемою є булінг?! Булінг є абсолютно неприпустимим. Він не має розглядатися просто як «період дорослішання». Наукові дослідження і досвід постійно підтверджують, що булінг – це серйозна проблема, що має далекосяжні наслідки для учнів, які причетні, їх родин, ровесників і найближчої громади.

У дітей, що є жертвами, або тих, що застосовують булінг проти інших дітей, або й тих, що є водночас жертвами і нападниками булінгу, існує ризик виникнення чисельних емоційних проблем і проблем поведінки та стосунків з людьми. Вони потребуватимуть підтримки дорослих, які б допомогли їм розвинути здорові взаємини з людьми не лише у школі, але й протягом усього їх подальшого життя.

Важливою є робота з профілактики цькування та конфліктів. Що ж робити викладачу/викладачці та адміністрації аби запобігти виникненню подібних випадків? Які навички потрібно мати самим та чого навчати дітей? Як сформувати дружню та привітну атмосферу в групі (класі) та в усьому закладі освіти?

Насамперед, потрібно розуміти, що способи профілактики булінгу (цькування) в закладі освіти є різні. Все залежить від ситуації, можливостей закладу освіти та його вибору. Профілактика булінгу (цькування) та створення дружнього освітнього середовища – це не просто процес. Це перебудова свідомості кожного – дітей, вчителів, батьків та інших учасників освітньої спільноти.

Важливою складовою профілактики є формування дружньої атмосфери в групі (класі) та в усьому закладі освіти. Існує два підходи до профілактичної роботи з учнями/ученицями – дисциплінарний (до якого також входить політика «нульової толерантності» до насильства) та відновний.

Будь-яке толерантне суспільство та середовище в закладі освіти формується за допомогою розвитку дружелюбної, відкритої спільноти, яка вміє щиро, не осуджуючи, спілкуватися, проявляти емоції, співпереживати.

Олеся ЖУК,
Харківське державне вище училище фізичної культури №1
Офіційний сайт закладу освіти
https://hfksp.org.ua/

Вперше в Україні відбудеться потужна онлайн-крнференція **«СУПЕР Майстерня Аграрія»**, в якій поєднано експертні знання, колосальний досвід справжніх професіоналів своєї справи та передові агротехнології сучасного агробізнесу. Для участі у заході необхідно мати доступ до мережі Інтернет та присутність у зазначений час. Крнференція буде відбуватись 2 дні та розподілена за тематичними напрямами. 23 червня – відбуватиметься трансляція для зони Степу, а 25 червня – для зони Лісостепу та Полісся.

Майстерня Аграрія – це унікальний комплекс навчальних заходів компанії Syngenta Україна, який дозволяє отримувати актуальну інформацію та практичні знання протягом року. Майстерня Аграрія охоплює:

• Агроцентри, де наочно демонструються інноваційні продукти і технології

• Агролігу – програму винагород для наших лояльних клієнтів

• Журнал – періодичне видання із цікавими статтями

• Конференції, на яких ми розглядаємо актуальні проблеми поточного сезону і їх рішення

• «Їдемо в поля!» – захопливі філд-тура в фермерські господарства різних куточків України

• «Майстерні» – наочна демонстрація інноваційних продуктів і технологій в садівництві, виноградарстві, овочівництві та картоплярстві.

Реєстрація на конференцію
за посиланням:
https://maysternya-agraria.online/

За сприяння Представництва Фонду Фрідріха Еберта та проєкту «Сприяння розвитку професійної освіти в аграрних коледжах України (FABU)» 23 червня п.р. відбудеться освітній семінар **«Європейський та український досвід у підготовці фахівців за дуальною формою. Практичні аспекти».**

Захід проводиться з метою ознайомлення з європейським досвідом упровадження принципів дуальної освіти в практику закладів вищої та фахової передвищої освіти. Шляхи реалізації досвіду в Україні. Зарубіжний досвід упровадження дуальної системи демонструє високі показники якості освіти. Встановлення тривалої та плідної співпраці між підприємствами та закладами освіти сприятиме якісній підготовці фахівців та престижу закладів освіти.

Питання для обговорення:

• впровадження та адаптація навчання до вимог ринку праці;

• інтеграція практично-виробничого навчання в освітній процес;

• механізм співпраці підприємств, роботодавців із закладами освіти для підготовки фахівців з достатнім рівнем компетенцій;

• сучасний стан нормативно-правового забезпечення для дуальної форми здобуття освіти у вищій та фаховій передвищій освіті.

Реєстрація на конференцію
до 19 червня за посиланням:
https://forms.gle/XYKB5XtxWTmA59ko6

Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція **«Впровадження системи HACCP в Україні. Актуальні питання науки і практики»**, дата проведення 24 червня.

Захід проводиться з метою висвітлення впровадження в Україні системи HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point – система аналізу ризиків, небезпечних чинників і контролю критичних точок), яка дозволяє гарантувати виробництво, зберігання та реалізацію безпечної продукції харчування.

Питання для обговорення:

• освітньо-наукові підходи до впровадження системи HACCP;

• роль системи освіти у підготовці фахівців для впровадження системи HACCP на виробництвах;

• система оцінювання і контролю небезпечних чинників продовольчої сировини, технологічних процесів і готової продукції, яка гарантує високу якість і безпечність харчових продуктів;

• реформа харчової галузі, обговорення нового харчового законодавства в Україні та його переваги як для оператора ринку, так і для споживача;

• упровадження системи HACCP та її етапи;

• зростання вимог споживача;

• безпечність харчових продуктів; аналіз небезпечних чинників і критичні контрольні точки тощо.

Реєстрація на конференцію до 19 червня за посиланням:
https://forms.gle/XYKB5XtxWTmA59ko6

Поки ще кінотеатри в Києві не відкрились, а ви вже скучили за широким екраном, пропонуємо скористатись автокінотеатрами.

Завдяки винахідливому американцю, ще з 30-х років минулого сторіччя ми маємо змогу дивись кіношедеври не виходячи з автівки та мінімально контактувати з незнайомцями. Пропонуємо добірку кращих автокінотеатрів Києва

Автокінотеатр Zadniy Ряd

Цей новий, відкритий влітку 2020 року автокінотеатр розпочав роботу із трансляції запуску ракети Ілона Маска. Наразі в прокаті автокінотеатру щодня 2–3 кіносеанси, де демонструються як нові стрічки, так і класика кінематографа в HD-якості.

Де розташований: мальовнича локація з краєвидом на Північний (Московський) міст у спортивно-розважальному комплексі X-PARK.

Сайт кінотеатру:
https://zryad.com.ua/

Автокінотеатр Києва Kinodrom

Один з найдавніших drive-in theater Києва – автокінотеатр «Кінодром». Схема його відвідування традиційна: паркуєте авто відповідно до розмітки, налаштовуєте на радіоприймачі FM-хвилю 93,3 та поринаєте у світ кіно.

Де розташований: кіностудія ім. Довженка

Сайт кінотеатру:
https://kinodrom.kiev.ua/

Київський автокінотеатр Kinolife Cinema

Ще один новий кінотеатр, що відкрився у травні, може вмістити 50 автомобілів. У майбутньому тут планують поставити шезлонги для відвідувачів без авто.

Де розташований: паркінг арт-заводу «Платформа» з боку станції Дарниця.

Сайт кінотеатру:
http://cinema.kinolifedistribution.com/kyiv

Кіно на парковці коворкінгу Kooperativ

Поки кінотеатри «Планета Кіно» стоять зачинені, їхні власники вигадують все нові і нові способи потішити киян кінематографом. На минулих вихідних вони облаштували drive-in theater на парковці коворкінгу Kooperativ на вулиці Січових Стрільців. Глядачі мали змогу побачити дві знамениті стрічки: «Кримінальне Чтиво» Квентіна Тарантіно та класичний ромком «Метод Хітча».

Про розклад показів можна подивись за посиланням: https://www.facebook.com/planetakino/

Якщо ви ще ніколи не були в подібних місцях, то зараз саме той час, коли варто це спробувати. Приємного перегляду!

Оксана СЄНЧЕВА,
Науково-методичний центр ВФПО

ЗАСНОВНИК:
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Випускаючий редактор – Оксана СЄНЧЕВА,
Леся ЩЕРБАКОВА
Літературний редактор – Ірина СЄРОВА
Верстка та дизайн – Ірина ЛУК'ЯНЕЦЬ

Адреса редакції:

03151, м. Київ,
вул. Смілянська, 11
телефон: (044) 242-35-68
факс: (044) 242-35-68
nmc.vfpo@ukr.net

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №17045-5815Р від 13.08.2010
Наклад – 1000 прим.
Виходить один раз на місяць
Відповідальність за зміст публікацій та достовірність інформації несуть автори.
Редакція залишає за собою право скорочувати авторські матеріали та вносити в них правки.